

ՐԱՏԵՒԻՄԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 207 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VIII, No. 25, June 19, 1926

Ճիւղ 8, Նո. 25, Յունիս 19, 1926

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ԱՄԷՐԻԳԱՏԱՔԻ ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆԼԱՐԸՆ

ՄԻՒՍԹԱԳՊԵԼԻ

Ա.

Ամերիգատա պուլունան 100,000ի միւթէ-
նալիզ Հայարըն ազալի 5-6 պինի Աւետարա-
նական քիլիսէյէ աիտ տիրէր: Պու տիյարտա
պուլնարըն միւթազպէլի նէ՞ օլաճազ տըր:

Քէմալ չաղընտա պուլունանլար շիմտիլիք
պուրտտա տա էսքի վաթանըն խաթըրէլէրի իւէ
վէ չօզճա օրատա եաչատըզլարը ուսուլտա եա-
չայօրլար: Լիսանլարը եա էրմէնիճէ եա Թիւրք
ճէ օլարազ, քիլիսէ վէ իպատէթ խըտմէթլէ-
րին էսքի ուսուլարտա տէվամ էտիյօրլար:
Պուլնար եալաչ եալաչ քէնտի րահաթլարընա
կիտէճէլէր վէ պիր գաչ սէնէ սօնրա արթըզ օլ
լիսանլարտա վէ օլ ուսուլարտա իպատէթ խըտ
մէթլէրինէ իհթիյաճ գալմայաճազ տըր:

Շիմտիքի կէնճլէր պիթթապի պու տիյարըն
լիսանընա վէ ուսուլարընա ալըշլօրլար: Պա-
ղըլար Ամերիգա քիլիսէլէրինէ կիտիպ անլէր ի-
լէ իպատէթ էթմէյի թէրճիհ էտիյօրլար, պա-
ղըլար քեամիլլէր իլէ պէրապէր էրմէնիճէ եա
Թիւրքճէ խըտմէթլէրէ իշթիւրաք էտիյօրլար.
պաղըլար տա տինի մէսէլէլէրտէ պիգայտ պու-
լունուպ, պիւթիւն Փիքը վէ գուվվէթլէրինի

*Պու սէնէ Ֆիլատէլֆիատա ինքիմա էտէն
Հայ Աւետ. Միութիւնտա իրատ էտիլէն մուք-
տան միւզքէպէս տիր:

պու տիյարտա պիր մէվգի թութմազա սարֆ է-
տիյօրլար: Պուլնար եալաչ եալաչ Ամերիգան
սօսայիթի իչինէ գարըշարազ պէլքի պաղըլա-
րը տա Ամերիգալըլար իլէ էվլէնէրէք պու պէ-
յիւք իւմման իչինտէ դայիպ օլաճազլար տըր:

Պու կիւնքի չօճուզլար իսէ հէմ լիսան հէմ
թալիմ ու թէրպիյէ ճիհէթինտէ թա իպթիտա-
տէն Ամերիգալըլաճմըլ օլուպ, էրմէնիճէյի հիչ
պիլմէտիքլէրի կիպի նիչէլէրի էրմէնիլիյի տէ
իսթէմէյօրլար: Պուլնար Ամերիգան քիլիսէլէ-
րին Կիրակի մէքթէպլէրինտէ փէրվէրտէ օլու-
նուպ, պէօյիւտիւքլէրինտէ տալի Ամերիգալը-
լարըն քիլիսէլէրինէ ազա օլաճազլար տըր:

Շու հալտա Ամերիգատա պուլունան Հայ
Աւետարանականլարըն միւթազպէլիսէ տաիր
փէյղաճպէլլիք էթմէք գօլայ տըր: Օն պէշ եիր-
մի սէնէ սօնրա շիմտիքի քեամիլլէրտէն չօղլուզ
քիմսէ գալմայաճազ վէ շիմտիքի կէնճլէր վէ
չօճուզլար Ամերիգա քիլիսէլէրի իլէ պիրլէշմիշ
օլաճազ, վէ նիչէլէր քէնտի իսմլէրինին սօնու-
տաքի «եան»ը տա գալտըրարազ Ամերիգալըլար
արասընտա դայիպ օլաճազլար տըր:

Ամերիգալըլարըն իսթէտիյի վէ հէյէթ ի
իճթիմալիյէ գաիտէլէրինին պիղի անա տօղրու
սէվգ էթտիյի նէթիճէ պու տըր: Պուլնտան գաչ-
մազ իմքեանսըզ տըր: Վէ պիր ճիհէթտէն տէ
փէք Փէնա պիր նէթիճէ տէյիլ տիր: էրմէնիլէ-
րին Ամերիգալըլար արասընտա տալմա այրը
պիր նէսլ կիպի կէօղէտիլիպ իւզէրլէրինէ չէշմ
ի հազարէթ իլէ պաղըլաճազ պիր սընֆ օլմազ-
տան իսէ տիկէր Ամերիգալըլար իլէ քէնտի քէն-
տիլէրինի թէվհիտ էթմէլէրի Ամերիգալըլարըն
նազարընտա միւթէհսան վէ էրմէնիլէր իչիւն
տահա խայրըլ պիր հալ օլապիլիլ:

Հայ Աւետարանականներն Լուսաւորչական Հայկարտան տահա թէզ պու նէսլի իւմմանտա ղայիպ օլաճազարը իհթիմալ տըր: Հայ Առաքելական քիլիսէ պու տիյարտաքի Գաթօլիք եա Փրօթէսթան քիլիսէլէրին հիշ պիւրի իլէ քէնտի քէնտիսիլի թէվհիտ էտէմէյէճէք օլտուղու ի- չիւն Լուսաւորչականար տաիմա քէնտիլէրին շարգա մէրպուլթ օլտուղարընա տաիւր միւլթ- թալի (գիտալից) գալաճազար տըր:

Լաքին պու մէսէլէյէ պիւր տէ պաշգա նօգ- թա ի նազարտան պազմագ միւլթին տիւր:

Վազար հէյէթ ի իճթիմալյէնին գաիտէլէ- րի պիլի գիւր էթտիլիմիլ ճիհէթէ սէվզ էտի- յօր վէ թարիլի գուվլէթլէր պիլիմ Ամէրիգա- նըն քիւլէյէսի իչիւտէ գայ օլաճազարըն թէհ- տիտ էտիյօր: Լաքին թարիլի պաշգա պիւր գուվ- վէթ տահա վար տըր քի անըն իլէ պիլ քէնտի- միլի ագտէմճէ գիւր էթտիլիմիլ ագընթընըն աքսի թարաֆընա տէօնտէրէպիլիլի իլ: Օլ աքսի թարաֆըն տա քէնտինէ կէօրէ գաիտէլէրի վար տըր: Պու՝ վազիֆէ գուվլէթի վէ վազիֆէ գա- իտէսի տիւր: Էկէր վար իսէ էօյլէ մուհիմ վա- ղիֆէլէրիմիլ քի անլէրի իֆա էթմէք իչիւն այ- րը մէվճուտիյէթիմիլի հըֆղ էթմէմիլ էլզէմ տիւր, օ գէման մէվճուտիյէթիմիլի հըֆղ էթմէ- յէ գարար էտէր իլ վէ պագի գալմազլընըն ի- չիւն վասըթալար գուլլանընըն:

Աճէպա վաճ ր մը տըր էօյլէ վազիֆէլէրի- միլ: Պու սիւալա ճէվապ վէրմէք իչիւն աթի- տէքի նօգթալարա տիգզաթ էտէլիմ:

1. Միլի Հիսսիյաթ.— Էրմէնիլէր միլի- հիսսիյաթլարընը տաիմա մուգատտէս պիւր մի- րաս կիպի հըֆղ էյլէմիլլէր տիւր: Ասլ վաթան- արընտան տիւնեանըն հանկի գըթասընա սիւ- րիւմիլլէր եա հիճրէթ էթմիլլէր իսէ օրալար- տա էրմէնի օլտուղարընը խաթըրլարընտա սազլամըլար տըր: Անա լիսանլարընը ու- նութսալար եախօտ անա քիլիսալարընտան այ- րըլսալար պիլլէ միլլէթէ օլան ալազալարընը ու- նութմայըլ օնա սատըգ պուլունմաղա չալըն- մըլ տըրլար:

Պու կիւն Ամէրիգայա կէլմիլ վէ օրատա եա շամաղա մէճպուր պուլունան էրմէնիլէր իչիւն տէ պու՝ մուգատտէս պիւր վազիֆէ սայըլսա տէյէր: Հէր պիւր էրմէնիլին պու կիւնքի էօմ- րիւնտէ կէօրիլէն նիլէ էյի խաթիլլէր իչիւն հէր պիւր էրմէնի քէնտի միլլէթիլնէ միւնէթտար տըր: Ահմէտ, Մուսթաֆա եա Խատիճէ վէ Այի-

չէ օլմայըլ տա Յուվաննէս, Գրիգոր, եա Մա- րիամ վէ Հայկանուշ օլմազլընըն վէ Թիւրք վէ Քիւրտ գօնչուլարընըն ֆարզլը սիւրէթէ մալիք պուլունմաղա իչիւն էճտատընըն Բը- րիսթիանլընա սատըգ գալմըլ վէ խանէլէրին- տէ փաք ախլազ պէսլէմիլ օլտուղարընա միւ- նէթտար ըլ: Պու ալազայը ունութմագ տօղրու օլմագ: Պիլիմ էվլատ ու ահֆատընը տաիլի պու պապտա միւննէթտարի հիսս էթմէք կէրէք տիւրլէր:

2. Քիլիսէ մէսէլէսի.— Պու կիւն պու տի- յարտա պուլունան էրմէնիլէրին էքսէրի Հայ Ա- ռաքելական քիլիսէյէ աիտ տիւրլէր: Վէ անլէր օլ քիլիսէյէ մէրպուլթ օլարագ, Ամէրիգատա- օլ քիլիսէյէ մէրպուլթ օլարագ, Ամէրիգատա- քի քիլիսէլէրտէն այըր պիւր մէվճուտիյէթ հըֆղ էտէճէլէր տիւր: Անլէր էյլմիւսիլնէ օլան ալա- ճուտիյէթիլի հըֆղ իլէ միլլի հայաթ իլէ տէ- րին պիւր իրթիպաթտա պուլունան սիւթէմի իպ գա էտէրէք, օլ ճիհէթէ էրմէնիլիլի վէ էրմէ- նի գիտալցուլիլընը հըֆղ էյլլէյէճէլէր տիւր: Իմտի անլէր այըր տէվամ էտէր իքէն պիլ Աւե- տարանականներն էրմէնիլիլի ղայիպ օլմամըլ խօշ տէյիլ տիւր: Պու տաիլի հիսապա ալընա- ճագ պիւր նօգթա տըր:

Յ. Գ. Գ.

ՀԱՅ ԱԻԵՏ. ՇԱՐԳԻ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՄԷՃԼԻՍԻ

Պու սէնէ Մ. Ամէրիգանըն Հայ Աւետ. Շար գի Միւլթիլըն սէնէվի իճթիմալ Յուլիս 3-6- տա Ֆիլատէլֆիատա վուգու պուլտու: Սայքի ճիւլլէ Քիլիսէլէրտէն վէ Միլլընլէրտէն մու- րախասալար կէլմիլ իտի:

Պու սէնէքի մէճլիստէ նազար ը տիգզաթ ճէլպ էտէն խուսուլար աթիտէքիլէր իտի.—

1. Հայ Աւետարանչական Ընկերութիւնըն մէսէլէսի: Անըն Գարտուղարը (Վեր. Ա. Ա. Պետիկեան) թարաֆընտան կէչէն սէնէնին իճ- րաթընա տաիլ վէրիլէն րափօրթ փէք ճա- լիպ ի տիգզաթ իտի: Սէնէ գարֆընտա պու ըն- կերութիւնա իանէ էտիլէն մէպլաղ \$6758.00 օլ- մուշ օլուպ մէզքիւր մէպլաղ մուհաճէրէթտէ օլան րուհանի իլ իչիւն սարֆ օլունմուշ տըր: Պու տիյարտա պու Ընկերութիւնա նազարէթ էտէնլէր անտէն պիւր իւճրէթ ալմայարագ, վէ- րիլէն իանէնին ճիւլլէսիլի մուհաճէրէթտէ պու

լուծանլար արասընտա Աւետարանչական մագ- սէտլէրէ գուլլանմը տըրլար :

Պու միւնասէպէթլէ Մր. Գարակէօզեանըն իանէսի տախի փէք տիգգաթա շայան տըր : Միւ մախլէյն Աւետարանչականըն Գործիչի Վեր. Յ. Ճէճիգեան էլիյլէ մուհաճիրլէրին իսթիյաճա- թընա գուլլանըմագ իւզրէ պու սէնէ \$5500.00 իանէ էյլէմիշ վէ պուենտան սօնրա տախի աշի սուրէթատ սարֆ օլունմագ իւզրէ այտա \$500 իանէ էթմէյէ վատ էյլէմիշ տիր :

Աւետարանչականըն իտարէսի Հայաստան- տաքի Հայ Աւետ. Միութիւն իլէ տախի թէմաս տա պուլունարագ օրատաքի ինճիլի իշէ տախի մուլէնէթտէ պուլունմուշ տըր :

2. Միութիւնըն քէշֆիլաքը : Շիմտիյէտէք պու Միութիւն մէճլիսի քիլիսէլէրէ օլան ալա- գասընճա խուսուսի պիր մէսուլիյէթ տէրիւհ- տէ էթմէմիշ օլուպ, անըն իճթիմալարը վէ Փա- ալիյէթի անճագ իսթիշարէ վէ թաւսիյէտէն իպարէթ օլմուշ տըր : Պու մէճլիստէ՝ Միութիւնըն քիլիսէլէրին հայաթընճա վէ թէպշիր ի պէշարէթ իշինճէ զիյատէ մէսուլիյէթ ալուպ, զիյատէ սէլահիյէթ իշլէթմէսինին լուզումը հիսս օլունարագ քիլիսէլէրին ուսուլ ը իտարէ- ճէ մէրքէզիյէթ մէյլ էթմէսի թաւսիյէ օլուն- տու : Պու նօգթա ի նազարտան Միութիւն ի- չիւն եէնի պիր դանուննամէ հազըրլամագ պիր գօմօսիօնա իհալէ էտիլտի :

3. Թէպշիր ի պէշարէթ մէսուլիյէթի.— Գիլիսէլէրին Աւետարանչականութիւն (Միսիօ- նէրլիք) իշինտէ կէրէք իանէ կէրէք իտարէ ճի- հէթիւտէ զիյատէ մէսուլիյէթ ալմասընա լու- զում կէօրիլէրէք, պու պապտէ ագտէմճէ թա- յին օլունմուշ օլան գօմիթէնին թաւսիյէլէրի տինլէնիլէրէք, մէսէլէյի տահա զիյատէ թամիգ էտէրէք սօն շէքլինէ գօյմագըլըք էվլէլէի գօմի- թէյէ հէվալէ էտիլմիշ տիր : Պու պապտա թաւ- սիյէ էտիլմիշ տիր քի Աւետարանչական Ընկե- րութիւնըն դանուն ը էսասիսինճէ ճիւզի թա- տիլաթլէ Միութիւն մէճլիսի իւզէրինէ զիյա- տէ մէսուլիյէթ գօնուլուն վէ պու Միութիւն վէ Գալիֆօրնիա Հայ Աւետ. Միութիւնը Հա- յաստանտաքի վէ գաղթալայրլարտաքի տիկէր Հայ Աւետ. Միութիւնլարլա միւլթէֆիլգէն վէ Ամէրիգան Պօրտ իլէ միւլթէրիքէն էրմէնի միւ- լէթի արասընտաքի Աւետարանչական իշին պիւ- թիւն իտարէսիին էլլէրինէ ալսընլար :

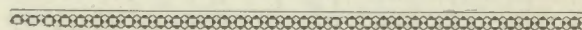
4. Պու սէնէ պու Շարգի Միութիւնըն թէչ-

քիլինին 25ինճի սէնէսի օլմագ միւնասէպէթիյ- լէ, օլ մագսէտէ մուլաֆըգ խըտմէթլէր իճրա էտիլտի : Կիրակի ագչամընտա պիւթիւն ճէ- մաաթ տալէթ օլունմիւշ օլարագ Միութիւնըն թարիլինէ վէ մէպտէլէրինէ տաիր Վեր. Պետ- րոսեան վէ Վեր. Պէննէեան թարաֆընտան միւ- էսսիր նութըլար իրատ էտիլտի :

5. Հինգշարթի, Ուրբաթ վէ Շաբաթ ագ- շամլարը տախի 3-400 նուֆուստան իպարէթ ճէմաաթլար հուզուրունտա Վեր. Շմաւոնեան, Պրն. Յ. Մուշեղեան, Յ. Գ. Գրիգորեան, Տօգ. Մաթէոսեան, Պրն. Կ. Թ. Փիւշմանեան, Վեր. Բ. Լեւոնեան միւթէնէվլի մատտէլէր իւզէրի- նէ նութըլար իրատ էյլէտիլէր : Պու իճթիմա- լէրին վէ պու ալանի խըտմէթլէրին, քէզալիք Կիրակի կիւնիւ սապահլայըն Վեր. Ս. Րէճէպ- եանըն Միութիւն վաղը վէ Աշա ի Րապպանինին իճրասը կէրէք Միութիւնըն ազալարը կէրէք Ֆիլատէլֆիա ճէմաաթլարը իւզէրինտէ փէք խօշ վէ Փաիտէլի թէէսիրաթ հասըլ էթտիյինէ շիւպէն ճաիգ տէյիլ տիր :

Ֆիլատէլֆիա ճէմաաթընըն տա Միութիւն ազալարընա գարշը կէօսթէրտիլէրի մուհապ- պէթ վէ միւսաֆիրփէրվէրլիք միւթէգապիլ հիւսն ի թէէսիր հասըլ էյլէմիշ տիր :

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ԱԼԼԱՀԸՆ ԻՍԹԵՏԻՅԻ ԻՆԹԻՊԱՀ

Վեր. Մ. Անթօնէ*

«Էյ ույգուտա օլան ույան վէ էօլիւ- լէրտէն գըյամ էյլէ վէ Քրիստոս սա- նա գիյա վէրէնէֆ տիր :»

Եփս. 5. 14 :

Ալլահըն բուհունուն խալգ էթտիյի հէր շէ- յին միւճիւզէ օլտուզու կիպի, ինթիպահ տախի պիղիմ տէրք էտէմէտիլիմիգ պիր միւճիւզէ տիր, իմտի պիր ինթիպահը ինսանի վասըլթա-

*Վեր. Անթօնէ Սիւրիատա վէ Ֆրանսատա պուլունան էրմէնի մուհաֆիլէր արասընտա խըտմէթ էյլէմիշ օլան հայասէր պիր Ֆրանսըգ տըր : Միւլէլ .

լարլա մէյտանա կէթիւմէյէ չալըջմամալը տըր :
 Լաքին այնի վազըթտա գայդուսուզմանա ա-
 նըն իշիւն պէքլէմէք տախի տողրու տէյիլ տիր :
 Պիզիմ իշիմիզ սատէճէ Ալլահըն սէսինէ տիգ-
 գաթ էթմէք, անըն իշլէմէսինէ հազըր օլարազ
 ֆուրսաթ վէրմէք վէ անըն բուհուհա իթաաթ
 էթմէք օլմալը տըր :

Ալլահ թէվպէսիզլէրէ՝ Թէվպէ էտինիզ՝ Բը-
 րիսթիանլարա իսէ՝ Ուլանընըդ տէյու նիտա է-
 տիյօր : Բրիսթիանլար ուլանտըգտա, թէվպէ-
 սիզլէր թէվպէ էտէճէքլէր : Պէօյլէ օլմազ կէ-
 րէք տիր, չիւն էյէր Բրիսթիանլար ուլանմազ-
 սըզըն թէվպէսիզլէր թէվպէ էտէճէք օլուրլար
 իսէ, օլ գէման անլէր տախի տիկէլէր կիպի
 ֆայտէսիզ Բրիսթիանլար օլուրլար, վէ ուլու-
 յան Բրիսթիանլար ուլանմայաճազ տըրլար .
 «Եա Ալլահ պէնտէ փաք պիր եիւրէք եարաթ վէ
 տէրունիմտէ տողրու պիր բուհ եէնիլէթ... Թա
 քի կիւնահքեարլար սանա տէօնսիւնլէր» : (Մէզ .
 51-10) :

Շիմտի ֆարզը մէմլէքէթլէրտէն ինթի-
 պահ խապէրլէրի ալըյօրուզ . Մանչուրիտան,
 Ճափոնտան վէ պիզիմ վաթանըմըզ օլան Ֆը-
 րանսատան, Լաքին հէր նէրէտէ ինթիպահլար
 վուզու պուլմուշ իսէ, օրատա էվվէլա միւմին-
 լէր թէվպազու էթմիշլէր, օլ գուտուուս օլան Ալ-
 լահըն նուրուհուհն հիւքմիւ ալթընա կէջմիշլէր,
 կիւնահլարը իշիւն թէվպէ էթմիշլէր վէ քէնտի
 քէնտիլէրի Ալլահա թէքմիլէն թէսլիմ էթմիշլէր
 տիր :

Պօղոս Բէսուլ պիր տէֆա Բօմա քիլիսա-
 սընը ինթիպահա տավէթ էյլէտի . «Վազթը պի-
 լէրէք, եանի շիմտի պիզիմ ուլգուտան ուլան-
 մամըզըն սաաթը օլտուզուհու պիլէրէք պուհու
 էտինիզ, զիրա խէլաս շիմտի պիզէ ինանտըզը-
 մըզ վազթտա օլտուզուհուտան եազըն տըր, կէ-
 ճէ կէչտի, կիւնտիւզ եազլաշտը» : (Բօմ . 13 :
 11-14) : Պօղոս պիւթիւն տիւնեատա իմանլարը
 մալիւմ օլան պու Բրիսթիանլար իշիւն Ալլահա
 չիւքը էտիյօր, այնի վազթտա պիլիյօր իտի քի
 անլէրին տախի իմանլարընըն պէօյիւմէսի վէ
 խէլաս հազընտա օլան պիլկիլէրինին արթմա-
 սը լազըմ իտի : Պու խէլաս սատէճէ կիւնահըն
 պիլկիսի վէ իման վասիթասըյլէ թէպրիւր վէ
 Ալլահ իլէ օլան սէլամէթտէն իպարէթ պիր շէյ
 տէյիլ տիր, իլլա Բրիստոս իլէ պէրապէր էօլ-
 մէք, կիւնահ վէ շէրիաթտան ազատ օլմազ, Ալ-
 լահա վազֆիյէթ վէ Բուհ իլ գուտուտա իլ-

վալարազ զալիպ օլան եէնի պիր հայաթ տըր :
 Պուհտան մատա Բուհ իլ Գուտա իլէ օլան
 տուա՝ ճէսէտլէրիմիզին տիրի գուրպան հալին-
 տէ թագտիմի վէ Ալլահըն իրատէթիւնին էօմ-
 րիւմիւզիւն կէրէք շախսի վէ կէրէք իւնսի հէր
 տաիրէսինտէ իճրա օլուհմասը տըր :

Պիզ Պօղոս Բէսուլուհն գէմանընտաքի Բօ-
 մալը Բրիսթիանլարըն բուհանի ահվալընը մու-
 հաքէմէ էթմէյէճէյիլ : Լաքին շուհու պիլիւրիզ
 քի պու կիւնիւն պիր չօդ Բրիսթիանլարը Ալլա-
 հըն պու ազիմ խէլասընը քէնտիլէրին նէֆսիէ-
 րէսթ գալպլէրինին էօլշիւսիւ վէ տէրունի կար-
 նատեսլիքլէրի իլէ քիւշիւսիւյօրլար : Անլէր
 ինճիլտէ՝ գուտսիյէթտէն զիյատէ՝ թէջմիւնաթ
 վէ Ալլահըն մէլէքիւթիւ վէ անըն սալահը եէրի-
 նէ՝ սէլամէթ արատըլար, կիւնահլար աֆվլը-
 ղընա նաիլ օլմազ վէ պիր տէրէճէյէ գատար
 տիւնտար պիր էօմր եաշամազլա իքթիֆա էտէր-
 լէր : Լաքին հիշ պիր վազթ իշլասքեար իշիւն
 հիշ պիր շէյ եափմամըշլար, ատէմլէր հուզու-
 բուհտա անըն իշիւն աւալ շէհատէթ էթմէմիշ-
 լէր, վէ անըն խաթըր իշիւն պիր կէօնէ էլէմ
 չէքմէմիշլէր : Անլէր Յիսուսա պիր ճան գազան-
 մազա չալըջմամըշլար, պու իսէ եա քէնտիլէ-
 րէ կիւվէնմէտիքլէրի, եա տա պու պապտէ պիր
 ֆարզ հիսս էթմէտիքլէրի սէպէպտէն օլմուշ
 տըր : Անլէր Բիլիսալարընըն տար տաիրէսի ի-
 չինտէ հարէքէթսիզ գալարազ վաիզլէրինին ի-
 տարէսինէ թապի օլմազլէ իքթիֆա էտէրլէր :

Էյ պու թասվիրտէ քէնտի քէնտինի կէօրէն
 լէր, պիլինիզ քի Բապազ հէման սիզէ սէօյլէյօր,
 կէօզլէրինիզի աշընըզ վէ ճէսէտինիզին ուլուշ-
 մուշ օլան ազալարընը օվալալըզ գալընըզ քի
 Բրիստոս սիզէ զիյա վէրսին : Պօղոս Բէսուլ շու
 սէօզիւ սիզէ սէօյլէյօր, «Պէօյլէ ազիմ խէլասը
 իհմալ էթտիյիմիզ թագտիրտէ պիզ նասը՝
 գուրթուլաճաղըզ» : (Իպր . 2 . 4) : Հէր քիմ քի
 իլլէրի կիթմէզ իսէ օ կէրի կիտէր, քէնտի մը-
 նասընը կէօմէն խարիճի գուլմէթէ աթըլաճազ
 տըր : Հէր քիմ բուհլէ կիւնահընը էօլտիւրմէզ
 իսէ, կիւնահ քէնտինի էօլտիւրէճէք տիր, վէ
 հէր քիմ պաշալարըն ճանընը գուրթարմազ ի-
 սէ քէնտի ճանընը գայ էտէճէք տիր :

Կիւնահ աֆվլըզը անճազ խէլասա կէօթիւ-
 րէն գափու տըր, խէլաս իսէ Բուհ իլ Գուտա
 տա եաշանան հայաթ տըր, ազըմըզըն թէճտի-
 տի, (Բօմ . 12-2), սիյրէթիմիզին Յիսուս Բը-
 րիստոսըն սուրէթիւնէ թէպէտտիւլիւ, իշիտի-

լէն տուա Անըն կէլիշինէ միւնթազըր օլարադ խըտմէթտէ, իթաաթտա վէ Յիսուս իշիւն օլան էլէմլէրտէ մէսէրէթ տիր: Պիզ սալթ ճէհէն- նէմտէն գուրթուլմագ իշիւն խէլաս պուլմա- տըզ իլլա Ալլահըն ինայէթինին իզհար օլուն- մասընա խըտմէթ էթմէք վէ օ պիզի նասըլ սէվ- տի իսէ էօյլէ սէվմէյի էօյրէնմէք իշիւն տալէթ օլունտուգ:

Էյէր պու կիւն Յիսուս Քրիստոսուն նուրու նուն պիր փէրթէվի գալլէրինիզ վէ զամիր- լէրինիզ իւզէրինէ տիւշէրէք սիզի ըհաթսըզ է- տէր իսէ, ահ պու Րապպըն իրատէթինէ կէօ- րէ օլան հիւզնտէն չէքինմէյինիզ, իլլա օլտու- ղունուգ հալտէ Րապպըն հուզուրունա կիտի- նիզ, Օ սիզի քեամիլէն խէլաս էթմէք իշիւն գա- նընը տէօքտիւ, Օ հայաթտա տըր վէ քէնտի հայաթընը սիզտէ մէյտանա կէթիւրէրէք սիզի զալիպլէր գըլաճագ տըր, էօլտիւլիւնիւզ վէ գը յամ էթտիլինիզ սաաթտա Րապպ քէնտինի սի- ղէ պարիշ էտէճէք տիր: Անտէն սօնրա կիւն պէ կիւն, սաաթ պէ սաաթ Անըն տէտիլինէ իթա- աթ էտինիզ, օլ զէման Անըն գուլվէթի սիզ գա- իֆլէրտէ իզհար օլունաճագ վէ Օ սիզին աղզը- նըլլէ սէօյլէյիպ սիզին վասըթանըզլա իշլէյէ- ճէք, թէսէլլի վէ պէրէքէթ վէրէճէք տիր:

Պազա պիր նէվ Քրիսթիանլար տահա վար տըր, քի Րապպ անլէրէ ույանընըզ տէյու նի- տա էտիյօր: Անլէր պիր վագթ հայաթտա օլուպ տա չիմտի էօլիւ օլանլար տըր, անլէր Ալլահա խըզմէթ էթտիլէր, լաքին եարը պուշուգ պիր գալպ իլէ, Րապպըն իզար էտիպ անըն զայրէ- թինի կիւթտիւլէր, Փագաթ չախսի գուլվէթ- լէրինի իշիւն իշինէ գաթարագ, ինսանի հիքմէթ գուլլանարագ վէ փարթի բուհու թաշըյարագ: Պիր թագըմը տա բուհանի իշի տուլղուսուգ պիր բուհ իլէ, մուհապպէթ աթէշի օլմայա- րագ, սահաաթ նէվինտէն իճրա էթմէքտէ տիր- լէր: «Պու ճիւմլէ իլէ ալէյհնտէ տէյէճէյիմ վար, չիւնքի էվվէլքի մուհապպէթինի թէրք էթտին... սէնին ամէլլէրինի միւքէմէլ պուլ- մատըմ... տիրի սին տէյու իսմին վար իքէն էօլիւ օլտուղունուգ պիլիւրիմ... Թէվպէ էյլէ»:

Գ. Սէնթօն պիր տէֆա չէօյլէ եազտը «Րապպ պիր կիւն Րուհ իւլ Գուտտունուն չէմ- տանը իլէ պէնիմ գալպիմին վէ զամիրիմին տէ- րինիլէրէրինի թէնվիր էյլէտի վէ Քրիսթիան էօմրիւմիւն ճիւմլէ սէնէլլէրինի կէօղիւմ էօ- նիւնէ գօյտու: Ահ նէ գատար պիշարէ պիր

խըտմէթ, Րապպ պիր իշիւն օլան խըտմէթիմտէ թէնիմին նէ գատար հիսսէսի օլմուշ իտիլինի կէօրտիւմ: Չէօյլէ քի պէնիմ ինտիմտէ անըն հիշ պիր գըլմէթի գալմատը: Հէր չէյին իշինէ կիւնահ սիվիշմիշ իտի, վէ պիւթիւն էօմրիւմ իւզէրինէ քէնտի հէյպէթլի տամղասընը պաս- մըշ իտի: Փաք օլան հիշ պիր չէյ եօք իտի: Ու- ղուն վագթ պու գալլ օճաղընտա գալտըմ, լա- քին Րապպ պանա մէրհամէթ էտէրէք պէնի փօթանըն իշինտէն կէշիրտի վէ չըգարտը: Օլ զէման իլահի գալճընըն պէնի աթմըշ օլտուղու Փուրուն իշինտէ Պօղոսուն չու սէօղիւնիւ ան- լատըմ, «Յիսուս Քրիստոս տիւնեայա կիւնահ- քեարլարը խէլաս էթմէք իշիւն կէլտի, անլէրին պիրինճիսի պէն իմ»:

Էյէր պէօյլէ ճիւտտի պիր Քրիսթիան վէ Ալ- լահ ատէմի քի փէք չօղլարըն իմանա կէլմէսի- նէ վասիթա օլմուշ իտի, պէօյլէ տէր իսէ, պիզ պիշարէլէր տախի պէօյլէ տէրունի պիր պիւհ- րանտան կէլմէյէ չէքինմէյէլիմ:

Էյէր էսասի պիր թէվպէ իլէ իրատէթիմիզի Րապպա թէսլիմ էտէր իսէք, անտէն փաքլէնմիշ վէ եէնիլէնմիշ օլարագ չըգաճաղըզ: Էյէր Րապ- պը սատէճէ պիր իլլապքեար հալլընտա գապուլ էտէր, լաքին էֆէնտի հալլընտա էօմրիւմիւզիւն իտարէսինի օնա թէսլիմ էթմէք իսէք, Օ պիզ- տէ պիր չէյ եափամագ: Պու սէպէպտէն էյ ույ- գուտա օլան, ույան վէ էօլիւլէրտէն գըլամ էյ- լէ վէ Քրիստոս սանա զիյա վէրէճէք տիր»:

ԹԵՐԳԵՄԷ՝ ԵՌԻԼԻԱ ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ

Լիօն

ՐԱՆՆԻՄԱՆԸ ՄԻՒՍԱՊԱԳԱՍԸ

Պրն. Յակոբ Նորեանըն թէշվիզիլէ Րահ- նիւմա աթիտէքի մէսէլէ իշիւն պիր միւսապա- գա աշմըշ իտի, եանի «Նիշիւն միլլէթիմիզ հէր սէնէ վարդանանց Տօնընը քուքարլար»:

Պու միւսապագայա 11 զէվաթ իշթիրաք էթմիշ օ- լարագ, անլէրին մէգալլէլէրի իւշ զէվաթ թա- րաֆընտան միւթալէա էտիլիպ՝ անլէրտէն իքի- սի իթթիֆագ ը արա իլէ վէ իւշիւնճիւսիւ էք- սէրիյէթլէ միւքեաֆաթ իշիւն թէֆրիք էտիլմիշ տիր, Պու իւշ մէգալլէլէր սըրա իլէ Րանիւմատա նէշը օլունաճագ, վէ պիր տէօրտիւնճիւսիւ տէ

միևսապագաթըն ճիւմլէ շարթլարընա միւթապլըզ կէլմէմիշ իսէ տէ, մէզքիւր թարիխի վազըլայ տաիւր կէնիշ մալիւմաթը միւհթէվի օլտուղը իշիւն օ տաիւր Բահնիւմատա նէշը օլտունաճադ տըր:

Պու միւսապագա իշիւն Պրն. Նորեանա մէմ նունիյէթիմիզի պէյան էտէրիզ: Գարիունըմըզըն պու պէնտէրտէն միւզթէֆիտ օլտաճազլարընա էմին իզ:

ՄԻԻԵԼԼԻՖ

ՆԻԶԻ՞ԻՆ ՄԻԼԼԵԹԻՄԻԶ ՀԷՐ ՍԷՆԷ

ՎԱՐԴԱՆԱՆՅ «ՏՕՆ»ՈՒՆՈՒ ԹՈՒԹԱՐ

(Պիւրիցնի Միւլեմաֆաթ)

Վարդանանց Մուհարէպէսի միւլի թարիխի միզտէ պէլլի վէ մուհիմ պիր վազըլա տըր: Անը՝ միւթէվէֆֆա Մ. Գարագաշեան վէ պազը կըմէնի վէ էճնէպի միւնթէգիտլէր՝ ֆարզըլ նօզթա ի նազարտան պագարագ՝ մէզհէպի թէա սիւպ, աշուրի միւլիճիւիք վէ սիյասէթսիլիք տէյու կէօրմէյէ չալըշմըլար, Վարդանը վէ սիլահտաշլարընը պասիւրէթսիզ միւլիճիւիք, Վասակ Սիւնիի վէ թապիլէրինի տէ գուրնազ սիյասէթչինասլար տէյու կէօսթէրմէք իսթէմիշ լէր իսէ տէ, հազիգի թէնգիտ մէսէլէնին մահիյէթինի ֆարզըլ սուրէթտէ մէյտանա չըգաւրըյօր: Իշպու մուհիմ վազըլա հազըլնտա Եղիշէ վէ Ղազար Փարպեցի նամ իքի միւլի մուհարիւրէրիմիզ հազմըլար տըր. իքիսինին տէ վէրտիքլէրի մալիւմաթ հէքտիկէրինին միւթէմիմի օլուպ թէվաֆուզ տաիւր էտէր:

Մուհարապէնից քաբիլիշէսի. — Իշպու պուհրանըն գէմանը Յազկերտ Բ.ին էյամը սալթանաթը (թարիխ ի Միլատ 439—456) տըր: Արշակունեաց կըմէնի խանէտանը գրալիսի սուգութ էթմիշ օլուպ՝ զարպի կըմէնիսթան Բիւզանդիոն վէ շարգի կըմէնիսթան տաիւր Աճէմ թէէսիւրի ալթընտա իտի: Յազկերտ՝ Բիւզանդիոնա գարշը իլան ը հարպ էթմիշ, Բուլար իշի թաթըլայ պաղլայըպ պիր միգտար խարաճ վէրմէյէ վէ քէնտիլէրէ իլթիճա էտէն Քրիսթիանլարը իսէ Աճէմլէրէ թէսլիմէ վատ էթմիշ լէր իտի: Ատիլա Հոնլարը՝ Բիւզանդիոնը պիլէ թէհտիտ էթմէքտէ իտիլէր. շէօյլէ քի կըմէնի-

լէր օրատան հարտըմ պէքլէյէմէզլէր իտի: Սասանեան Շահլար հէր նէ գատար Քրիսթիանլըղա վէ Եհնուտիլիյէ գարշը չօգ վազթ միւսաատէքեար իտիլէր իսէ տէ, Յազկերտ տինի վէ սիյասի մուհիպլէր իլէ կըմէնիլէրի, Կիւրճիւլէրի վէ Աղուանլարը Աճէմլէշտիւրմէք սիյասէթինի թուլթուշ իտի: Պաշ գոմանտան Միհրընբըսէհին իլճաաթը իլէ պու թէշէպլիւսէ կըմէնիսթանտան պաղլայըպ՝ կիւնէշէ, այա վէ աթէշէ թափաղը մէճպուրի իլան էտէն պիր ֆէրման չըգարմըլ իտի: կըմէնի իշխանլար, խանէտանլար, Մարզպան Վասակ Սիւնի, Եպիսկոպոսլար, փափաղլար վէ րահիպլէր Արտաշատտա ազտ ը մէճլիս էտիպ Ֆէրմանա գարշը պիր մէքթուպ կէօնտէրտիլէր: Շահ թէհտիտամիզ պիր մէքթուպ իլէ կըմէնի իշխանլարը վէ Կիւրճիւ Աշուշա Պէյինի փաթիթաթա չաղըրտը: Մարզպան Վասակ, գոմանտան Վարդան վէ սէքիզ արգատաշլարը կիթմէյէ մէճպուր օլտուլար վէ Տիգրոնտա հիւն ի գապուլ պուլմատըլար: Թազիգ ալթընտա տինլէրինի ինքեարա մէճպուր օլտըլար: Սաթիթ ինքեար փլանըլայ վաթանլարընա տէօնտիւքտէն վէ սէվկիւլիւլէրինէ գալուշտըգտան սօնկրա՝ կիլ լի վատլարը միւհիպլինճէ՝ մուգալէմէթ թարաֆընը իլթիգամ էթտիլէր իսէ տէ, Վարդան էֆրատ ը աիլէսիլէ կըմէնիսթանըն Բուլար թարաֆընա կիթմէյէ թէշէպլիւս էթտի: Վասակ վէ իշխանլար Վարդանը պու ֆիքրինտէն տէօնմէյէ իպրամ էտիպ, աշըգտան իսեան էտէրէք տինի հուրրիյէթլէրի իշիւն հարպ էթմէք Ֆյրրինի թասվիպ էթտիլէր իսէ տէ, սօնկրա Վասակ վէ թապիլէրի մէվգի, սիյասէթ վէ սաիւր սէպէպլէր իլէ Աճէմ հիւքիւմէթինի մէմնուլէ կթմէք թարաֆընը թուլթուլար: Վասակ՝ սատագաթ վատընա րազմէն՝ միւշքիւլաթ չըգարթաղա պաղլատը: Վարդան Աղուանլարըն հարտըմընտան տէօնտիւքտէն սօնրա գըլ իւսթէ կէլտի: Վասակ եուրտընըն գալէլէրինէ իլթիճա էթտի: Յազկերտ պիր միւտտէթ ալֆ վէ սուլհ խապէլէրի կէօնտէրտի իսէ տէ՝ Վարդան վէ թարաֆտարլարը ինանմատըլար. մէսէլէ հապա գալտը:

Վարդանանց Մուհարէպէսի. — Չատիկ եօր թուսուլնտա (451 Ապրիլ 8) հարպ հարէքէթի պաղլատը: Աճէմ օրտուլը Մուհլան Նիսալաւուրտըն վէ Դողըվճըն գոմանտասը ալթընտա

Հեր վէ Զարեանդ սէմթլէրինէ տողրու երկրի-տիւ: Վարդան ԽՍ,000լիք սիւվարի վէ փիյատէ օրտոռւնը սիւլահ տալէթ էթտի: Աճէմլէր Աւարայր քէօյիւնէ եազըն Տղմուտ նէհրի օվա-սընտա օրտու գուրտուլար: Վարդան տա օր-տըսընը Աւարայրա հարէքէթ էթտիւրտի: Մա-յիս 25, Ուրբաթ կիւնիւ ազաւմը էրմէնի օրտու սը տուա իլէ հազըրլանտը: Յովսէփ Կաթողի-կոս, Ղեւոնդ երէց վէ պաշ գօմանտան Վարդան աթէշին նութղարը իլէ օրտուլու թէշճի էթ-տիլէր: Սապահլայըն պատարագ իճրա էտիլ-տի: վաֆթիղսիլէր վաֆթիղ օլունտուլար: Վարդան օրտոռւնը տէօրտէ թագսիմ էթմիշ օ-լուպ՝ ճէպհէյի թէրթիպ էթտի: Իլք հիւճմ էր-մէնի օրտոռւնա միւսաիտ օլտու: Աճէմլէրին Մատեան օրտուսը նամ սաղ ճէնահը, (քի Վա-սակ վէ թապիլէրի տէ անտէ իտիլէր), Վարդա-նըն գօմանտասը ալթընտաքի սօլ ճէնահա հիւ-ճիւմ էթտի: Հարպ միւտհիշ իտի: Վարդան մուգապիլ հիւճմ էթտի իսէ տէ՝ Աճէմլէր ֆիլ-լէր վէ քիւլլիյէթլի սաքէր իլէ թէքըար հիւճմ էթտիլէր: Վարդան պու զայր ի միւսափի միւ-սատէմէտէ արսլան կիպի հարպ էտէրէք վէ տիւշմէնէ աղիմ դայաթ վէրէրէք սիւլահ արգա-տաշարը իլէ շէհիտ տիւշտիւ: էրմէնի օրտու-սը կէրի շէքիտի: ազաւմ իւսթէ կէլտի: Աճէմ-լէր թագիպ էթտիլէր վէ թութտըղարը էրմէ-նի սաքէրլէրինի իշքէնճէ իլէ գաթլ էթտիլէր: Հարպ պիթտի, տինէ գարշը թէարրիւզ տէ պիթ տի: Պունտան սօնրաքի միւսատէմէլէր սատէ-ճէ գապթ ու թէսիւրի իշիւն իտի: էրմէնիլէրին գայաթը՝ 1036, Աճէմլէրինքի իսէ 3544 քիշի իտի:

Վարդանանց հարպընըն թարիսի Վահան Մամիկոնեանըն մուհարէպէլէրի իլէ պիթէր: Աւարայրտա պաշլայան պու տին վէ վիճտան հուրրիյէթի հարպը Նուարսակ Մուհահէտէսի ի-լէ (484) զալիպանէ խիթամ փէղիր օլտու: Մուհահէտէ ահքեամընճա (ա) էրմէնի տինինէ թէարրիւզ օլունմայաճագ, (բ) հէր քէսէ լիա-գաթընա կէօրէ մուհամէլէ էտիլէճէք, վէ (գ) Շահը Իրան եալան րափօրլար իւղէրինէ հիւքմ էթմէյիպ, հէր շէյի քէնտի թէֆթիշ էտէրէք իճ րա ի հազգ էտէճէք իտի: Իշթէ պէօյլէճէ պու ուղուն հարպ հուրրիյէթ ի վիճտանիյէ վէ տի-նիյէ թէէմին էտէրէք նէթիճէփէղիր օլտու:

Եթմտի՝ հարպը մէյտանա կէթիթէն աշվա-լը, անըն թարիսէսիւնի, վէ հարպը անլատըգ-

տան սօնրա սուալ էտէլիմ. — «Նիշի՞ւն միլլէ-թիմիղ հէր սէնէ Վարդանանց Մուհարէպէսիւնի տօնունու թութար:»

1.— Զիրա պու կիպի տօնլար պիղէ հեքըն չուլմ մէնպալարը տըրլար: Կէշմիշ ասրլարտա էճտատըմըղն կէօսթէրտիյի ճէսարէթ, շէճա-աթ վէ ֆէտաքեարըղ քէնտի էնսալընը հէր ա-սըրտա թէշճի էտէպիլի: Պու գահրամանանէ հարպա հայրան օլմամագ էտէմէյիղ: Պու հա-րէթ վէ փէրէսթիշ իսէ պիղտէ եիւքսէք անա-նաթա սատըղ գալմագ վէ մաղինին իպրէթլէր խաղինէսինտէն հիսսէմէնտ օլմագ մէնփաթը-նը թէէմին էտէր:

2.— Զիրա պու հարպ միլլի թարիսիմիղտէ տին վէ վիճտան հուրրիյէթի իշիւն էտիլէն շան լը պիւր հարպ օլուպ՝ անտէ մաղլուպ օլարագ զալիպ օլտուգ: Վարդանլարըն գան վէ շէհա-տէթ իլէ պաշլատըղը պու մուգատտէս ճէնկի Վահանլար շէրէֆ վէ զալէպէ իլէ պիթիւրէպի-լիւլէր: Պու հարպըն նէթիճէսի պիւր տէլիլ ի ճէլիլ տիւր քի գուվլէթ հազգա տաիմա թէղալ-լիւպ էտէմէգ: Պաղընըղ, բուհանի մուհարրիւր «Նարաիւրաշ» շարալանընտա Գաջն Վարդան ի-շիւն նէ՝ տէյօր. — «է՛յ միւճիղէվի սուրէթլէ թաճլանան, է՛յ ֆաղիլլէր պաշ գօմանտանը, բուհըն սիւահլարըլլա էօլիւմէ գարշը ճէսուրա-նէ միւսէլլահ օլտըն. Վարդա՛ն, է՛յ շէճի շէ-հիտ, տիւշմէնի տէֆ էտիպ՝ ալ գանըն իլէ քի-լիսայը թէթվիճ էթտին:»

3.— Զիրա Վարդանանց հարպը միլլէթին հուրր իտարէսիւնին վէ էքսէրիյէթին սէսիւնին փօլթիգաճը պիւր ագալլիյէթէ վէ գուլմա եանի տաիլիլ պիւր խըյանէթէ վէ խարիճի պիւր ճէպր ու գուլմա գարշը պիւր հարպը տըր: Քրիսթիան-ըղ էրմէնիսթանտա օլտուգճա կիւղէլ իշ կէօր-միւշ, էֆքեարը ամմէյի թէնիլի էթմիշ, թէշ-քիլ էթմիշ վէ միլլէթի քէնտի հուրրիյէթինի թագտիւր էտէճէք պիւր սէվիլիյէ կէթիւրմիշ ի-տի: Կէօրիւյօրուղ քի հարպ նէթիճէսիւնտէ մէյ-տանա կէլէն գուլմ ու զատրլարա սալթ իշխան-լար վէ միւթէհայիղան տէյիլ, հաթթա գատըն-լար վէ չօճուղլար, իւթիյարլար վէ կէնճլէր կէօկիւս կէրիյօրլար: Օ սէպէպտէն պու հար-պըն տօնունը թութմագ էհալինին իտարէսիւնի հէր ասրտա եիւքսէք թութմագ տէմէք տիւր:

4.— Զիրա միլլէթիմիղ քէնտի մշակոյթը, սիյրէթի վէ էմէլլէրի իլէ գատիմ շարգ միլլէթ-

լէրի արասընտա էն խոտալիսթի (գաղափարապաշտ) սայըլապիլի: Վարդանանց հարպը իսէ ասըլար վէրասընտան՝ պիր Ֆէնէր գուլէսի կիպի՝ եիւքսէք խոտալըն նուրընը նէշը էթմէքտէ տիր: Միլլի խոտալ վէ ալի տավէթիմիզէ սատըզ օլմազ, վէ անը ասրտան ասրա՝ էճատաւմըզ կիպի՝ կէլէճէք նէսլէրէ էմանէթ էթմէք իւզըէ պու տօնը հէր սէնէ թութարըզ:

Ծ. — Զիրա ճէվհէրճէ ալա՝ ամմա թալէճէ տէրտտիտէ պիր գալմ հալինտէ միլլի հայթըմըզ սանքի տաիմի պիր շէհատէթ օլմուշ տըր: Տէօքտիւլիւմիւզ գանլար գուրոմաղա գալմազ եէնիսինի տէօքէրիզ: Ասրտան ասրա, վէրտիյիմիզ պինլէրճէ, եիւզպինլէրճէ գուրպանլարըն մուգատտէս զիքրինի թէպճիլ իշիւն, էվլէթ, Վարդանանց մուհարէպէսի պիր տաիմի տօն կիւնիւմիւզ տիւր: Ֆէլէք պու միհնէթտիտէ գալմը պիր կէնիշլիյէ, պիր սէլամէթէ չըգարանա գատար, վէ անտէն սօնրա տա, եիւք սէք անանաթըմըզ սատըզ գալմազ, տին վէ վիճտան հուրրիյէթիմիզի սազլամազ, իրատէ ի միլլիյէթիզ թէպճիլ էթմէք, խոտալ վէ տավէթիմիզէ հասը ը նէֆս էթմէք իւզըէ Վարդանանց տօնուկու թութալը իզ: Անը թութալը տէրտտիյիմիզէ՝ թէսէլլի, եիւքսէք հասըրէթլէրիմիզէ՝ գանաաթ վէ իւմիտլէրիմիզէ թազվիյէթ պուլուրըզ:

Շէհտլէրինի թագտիր վէ թէպճիլ էտէն պիր միլլէթ գաթիէն էօլմէզ: Լայէմուլուղա կէօթիւրէն եօլ վազֆ ը նէֆս, խըզմէթ, շէճաաթ վէ շէհատէթ եօլը տըր:

Վարդանանց տօնու պու հազիգաթլարըն տօնու օլտըզը իշիւն անը թութարըզ:

ԳՐ. Հ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Պիր մէճլիստէ փափազ իլէ խախամ գարշըլաշըրլար: Փափազ թահգիր իշիւն տէր քի «Տիւն կիճէ ըուլամտա Շէհուտիլէրին ճէննէթինէ կիթտիմ, օ գատար փիս մուրտար գալապալըզ խոի քի իշէրի կիրմէտիմ»:

Շէհուտի ճէվապէն, «Պէն տէ ըուլամտա Գրիսթիանլարըն ճէննէթինէ կիթտիմ, հէր թալաֆ թէմիզ չիշէքլէր, աղաճլար իլէ միւզէյէն խոի, լաքին իշէրիտէ քիմսէյէ ըասթ կէլմէտիմ, ճանըմ սըզըլտը կէրի չըգտըմ կէլտիմ» տէմիշ տիր:

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՖԻՐԵՆԿ ԻԼԼԵԹԻ

Պու իլլէթին իսմի գուլաղա էն հիյալէթլու տէյիլ իսէ տէ, էն չիւքլին կէլէն պիր իսմ տիր: Ֆիրէնկի տաիմա ախլազսըզըզ իլէ պիրլէշտիրիլպ օնուկ նէթիճէսի տէյու թէլազըզ էտիր: Հազիգաթէն տէ պու իլլէթի իզլէտիյիմիզտէ եիւզտէ տօգսանընը ախլազի պիր խաթաան նէշէթ էթմիշ պուլուրըզ: Լաքին պու իսմին գուլանըլտըզ հէր սըրատա իլա պիր կիւնա հա պիր ախլազսըզըզ խայալ էտիպ տէ պուլուտան միւզթարըզ օլան պիշարէլէրին իւզէրինէ պիր տէ հազարէթ եափըշտըմազ վէ ճիւտամըլարտան գաշըլտըզ կիպի գաշընմազ տօղրու տէյիլ տիր:

Պու իլլէթին թարիսի վէ օնա սէպէպ օլան միգրօպ (մակարոյժ) հազընտա Տօգթ. Ա. ճէպէճեան պու սէնէ թէշէլիֆ էթտիյի Սեմ ը Սէրը քիթապընտա կիւզէլճէ եազմըշ տըր: Ումուլմէն զանն օլուկուր իտի քի պու իլլէթ Ամէրիգա պուլուկուտան սօնրա տիւնեայա տաղըլտը, շէօյլէքի Ամէրիգա տիւնեայա իքի պէրպատ հէտիյէ վէրտի, եանի Ֆիրէնկի վէ թիւթիւն: Սեմ ը Սէրը քիթապընտա կէօրիւտիւլիւ իւզըէ Մըսըրըն չիլի շէքլինտէ պինլէրճէ սէնէ էվլէթի եազըլարընտան, Զին վէ Մէքսիգօ մէզարլարընտան չըզան ինսան քէմիլէրինտէն պու իլլէթին պինլէրճէ սէնէ էվլէլ մէվճուտ օլտուղու անլաշըլմըշ տըր վէ Գիթապ ը Շէրիֆտէ զիքր օլուկան ճիւտամ իսթիմալէն պու խաս թալըզ օլտուղու զանն օլուկույօր:

Պու իլլէթին իւշ տէվրէսի վալ տըր: Պիրինճիսի իլլէթին պուլաշտըզը, եանի թէմաս էթտիյի եէրտէ չըզան պիր չըպան տըր քի թէմաստան էն ազը օն կիւն սօնրա գուհուր էտիպ պիր իքի ալ գատար գալտըգտան սօնրա քէնտիլիյինտէն նապէտիտ օլուր: Պու չըպանըն իսմինէ շանգը տէրլէր քի տաիմա պիր թէք օլուպ, քէօքիւ սէրթ, քէնտի աղըրսըզ տըր վէ ճիւրահէթ եափմազ: Պու չըպան կէօրիւտիւլիւնտէ գաթէն գան Ֆիրէնկի զէհրի իլէ աշըլանմըշ տըր:

Պու պիրինճի տէրէճէտէ թէֆրիզ էտէճէք էն մուհիմ մէսէլէ ախէր պուլանա պէնգէր պիր չիպան եախօտ եարա տըր քի այնէն թէմաս է-

տէն մահալտէ գուհուր էտէր, լաքին գանա կէշ-
մէյիպ օրատան զախլ օլուէր: Պու նէվինէ եռւմ-
շագ շանգր տէնիլեր: Պու եարա էյէր ասըլ Ֆի-
րէնկի եարասը տէյու եանլըշլըգ իլէ հիւքմ է-
տիլեր իսէ օ կէնճ՝ նաֆիլէ եէրտէ մահքիւմ օ-
լուր: Պու կիպի վազաալար էքսիք տէյիլ տիր:

Պիր տէֆա եարա չըգարմըշ քիմսէ արթըգ
Ֆիրէնկիլի տէյու հիւքմ էտիլիպ էօմրիւն պիր
չօգ վազիֆէ վէ իմթիյազարընտան մահրոււմ է-
տիլտիքտէն պաշգա սէնէլէր իլէ թէտաւի ալ-
թընտա պրագըլըր:

Պու իքի նէվ պէրէլէրի թէֆրիգ էթմէք
տօգթօրըն էն մուհիւմ վազիֆէսի տիր: Եինէ
տէ էհալիյէ պազը մուհիւմ թէֆրիգ էտէճէք
խուսուսարը սէօյլէմէք Ֆախտէտէն խալի օլ-
մագ զանն էտէրիգ:

Ասլ Ֆիրէնկի չիպանը պիր թանէ օլուր,
սէրթ օլուր, աղըրմագ, սուլանմագ վէ 10-11
կիւնտէն էվիլէ գուհուր էթմէք:

Օլ պիր պէրէ իսէ պիրտէն գիյատէ օլուր,
եռմշագ տըր, ճէրահէթլէնիր, գասըգլարտաքի
պէյլէրի չիչիրիպ օնլարը տա ճիրահէթլէնտի-
րի, եանի իըյարճըգ եափար, վէ 2իւնի 3իւն-
նիլ կիւնիլ գուհուր էտէր: Պու էսասի խուսուս
լարա տիգգաթ օլունմալը տըր, չիւնքի պիրի
պիւթիւն էօմրէ վէ սիլտիլէյէ ալագասը օլան
պիր իլլէթ իքէն օլ պիրի անճագ օլտուղը եէրտէ
կէօրիւլիպ կէչէն վէ հիչ պիր գիյան վէրմէյէն
պիր չըպանտան իպարէթ տիր:

Գանը գէհիլէյիպ վիճուտա սիրաէթ էտէն
չըպան եախօտ պէրէ նէ գատար աղըրսըգ, զի-
յանսըգ վէ գուրու կէօրիւլիւր իսէ, օլ պիրի
աղըրը գահմէթլի վէ պուլաչկան տըր: Լաքին
նէթիճէ իթիպարը իլէ էվիլէքի չօգ մուգիւր, ի-
քինճիսի իսէ էօմրէ, գանա հիչ էհէմիլէյէթի օլ-
մայան ատի պիր եարա տըր: Պու իքիսի իլք
վազըթտա թէֆրիգ օլունմալը իսէ 2 այ սօնրա
գաթէն պէլլի օլուր, եանի էյէր ասըլ Ֆիրէնկի
պէրէսի իսէ իքինճի տէրէճէ ալամէթլէր պաշ-
լար, տէյիլ իսէ հիչ պիր շէյ կէօրիւլէյիպ շի-
ֆա պուլուր: Պու իլք տէվրէտէքի պէրէ փէք
պուլաչկան օլուպ տէրիյէ տէյիլ, տուտագ վէ
իչ ազալարը գապլայան ինճէ փէնպէ բէնկտէն
գարլարըն հանկըսընա տօգուսսա օրայը տախի
աշըլար վէ չօգ տիգգաթ լաղըմ տըր:

Իքինճի տէվրէ իքի այ սօնրա պաշլա-
լարմէթլէրի աթիտէքիլէր տիր:

Վիճուտիւն հէր թարաֆընտա, տէրիտէ
գըրմըղը նօգթալար վէ գըղարթըլար կէօրիւ-
նիւր: Էհալի լիսանընտա պուհա Ֆիրէնկի չիչէ-
յի տէօքմէք թապիր օլունուր վէ ըշըգտան տա-
հա գիյատէ գըղարըր: Պօղազտա, աղըգտա,
տիլ, տուտագ իւզէրինտէ պէրէլէր մէյտանա
կէլիւր վէ գըղարթըլար օլուր, պօյուն, գօլթուգ
վէ գըսըգլարտաքի պէյլէր իրիլէչիպ սէրթէ-
լիւր, սաչ տէօքիւլմէյէ պաշլար, պաշտա վէ օյ-
նագլարտա աղըրլար պաշլար, խաֆիֆ պիր հէ-
րարէթ իլէ տախի պիր րահաթսըղըգ հիւքմ
սիւրէր:

Ֆիրէնկինին պու տէվրէսի փէք թէչիլէլի
վէ պուլաչկան տըր. աղընտա պու պէրէլէր օ-
լան պիրի սու իչտիյի գատէհ վէ եէմէք եէտիյի
գապը պուլաչտըրըպ պաշգասընա վէրէպիլիւր:
Օնուն սիլինտիյի խալը վէ մէնտիլէր պաշգա-
սընն տէրիսինտէ օլան ուֆագ պիր չըղըտան
կէչէպիլիւր: Պու տէվրէտէ օլանլարըն սալեասը
պիլէ գէհիլտէն սալիմ տէյիլ տիր: Պունլար
ֆէվգ էլ ատէ տիգգաթ էյլէմէլի վէ հէր պիր
գապլարընը ալըրըպ աիլէ իչինտէ սաքին օլ-
մագտան վէ ալագա էթմէքտէն սագընմալը
տըրլար:

Պու կիպիլէրին գանլարընտան պազէն տօգ-
թօրլար տա գէհիլէնիպ Ֆիրէնկիյէ միւպթէլա
օլմուշ տըրլար: Անըն իւզէրինտէ ամէլիյաթ եա
փար իքէն պըշաղը քէնտինէ սափլայարագ եա
պիր պէրէսի օլարագ աշըլանմըշ տըրլար: Լա-
քին շու գէմանլարտա քի հէր եէրտէ գապլար,
գատէհլէր ալըրմըշ վէ տահա գիյատէ տիգ-
գաթ վար տըր, պու եօլտա տօլայըտան սիֆի-
լիս ալմագ թէչիլէքսի փէք աղ տըր: Պաղը գա-
տընլարըն վէ էրքէքիլէրին հէր շէյտէն սագընըպ
հիչ պիր եէրտէ սու, գահվէ, շէրպէթ իչմէմէ-
լէրի ապէս տիր:

Իքինճի տէվրէ քէնտի հալինէ պրագըլըր ի-
սէ իքի սէնէ տէվամ էտէր, պու տէվրէտէ օ-
լանլարըն էվիլ իսէլէր գիւրրիյէթլէրի տախի
իլլէթէ միւպթէլա օլուր, անա րահմինտէն չօ-
նուգ իլլէթ վէ պէրէլէր իլէ տօղար: Պէօյլէ պի-
րիսի տօղմասա քէնտի իչիւն տահա խայրը օ-
լուր:

Իւչիւնճիւ տէվրէ իքի սէնէ սօնրա պաշլա-
լար վիճուտըն տահա տէրին վէ իչէրի գըսմա-
րընա հիւճմ էյլէր: Քէմիլէր իւզէրինի գապ-
լայան գարլար ուֆունէթլէնիպ տէրին աղըր-
լար պաշլար քի կիճէլէրի տահա գիյատէ օլուր:

Այսպէս քեմիկներն իւզէրինէ պասար իսէն աղ-
րըր, տէրին եարալար աչըլըր, սաղաւմագ պիւ-
մէզ, ալաղըն էօն գըսմընտա, գօլուն տըշընտա,
պօյունտա տէրին քեմիքլէրտէ եարալար աչը-
լըս սաղալան եէրինտէ պագըր րէնկինտէ պիւր
լէքէ պրագըր: Տօգթօրլար պու եարա եէրլէ-
րինին րէնկինտէն անը թանըրլար:

Պէյն վէ ասապէլէրէ հիւճմ էտիպ ալագ-
լարտա կէվչէքլէք, տիթրէմէք, սալլանարագ
եէօրիւլիւ լիւստա օլուր: Պագէն պէյնին խաս-
թալանմասընտան ճիննէթ կէլիւր: Կէօղիւն սի-
նիրի իլլէթլէնիպ եավաշ եավաշ քէօրլիւք պաշ-
լար: Պէօյլէլէր պագար քէօր տիւրլէր: Տէրի-
տէ կէօնակէօն խասթալըզլար պաշլալըս սա-
ղաւմագ պիւմէզ: Օյնագլար էթրաֆընտա եէր
եէր եուճըրու լասթիք կիպի սէրթ ուրլար փէյ-
տա օլուր, վագըթ միրուրի իլէ օնլարտա աչը-
լըս, տէրին պէրէլէր եափարլար վէ սաղաւմագ-
լար:

Պիր չօգ սինիր խասթալըզլարը վար քի է-
սասը ֆիրէնկի տիր: Էլլէր, ալագլար տիթրէր
կէվչէր, ալագլարընը էյրի պիւլիւ աթար, պա-
շը տէօնէր, կէօղիւ չաթալլանըր:

Պու իւշիւնճիւ տէվրէնին ալամէթլէրինի
սալըշտըրմագ իշիւն պէօյիւք պիր ճիւտ եաղ-
մալը տըր, չիւնքի ֆիրէնկի, պէյնէ, եիւրէյէ,
պէօյրէյէ գարաճիյէրէ վէ հարամ իլիյէ թէէ-
սիր էտէպիլիւր վէ օնա կէօրէ ալամէթլէր զու-
հուր էտէր:

Պու տէվրէտէ ֆիրէնկի պուլաշկան տէյիլ
տիր: Ֆիրէնկի իսմի թագըլան հէր ատէմտէն
գաշմագ իւրքմէք մանասըզ տըր: Օնուն զուլմու
քէնտինէ տիր: Ալէլիսուսուս 30-40 սէնէ էվվէզ
ֆիրէնկիյէ միւլթէլա օլմուշ տէյու գանն օլու-
նան պիր քիմսէտէն գօրգուպ օտասընա պիլէ
էօրթիւլէր վէ քէօմլէքլէր իլէ կիրմէք եալընըզ
ճէհալէթ վէ թէճըիւպէսիլիք նէթիճէսի տիր:
Պունու եափան էհալի աֆիլ օլունուր, լաքին
պէօյլէ մանասըզ շէյլէր եափաճագ գատար ճա-
հիլ պիր թապիպէ րասթ կէլմէք գօլալ տէյիլ
տիր: Ֆիրէնկի էսասէն գօթէյնըս եանի տօ-
գունմագ, պիր եարատան եա պէրէտէն աչըլան-
մագ իլէ կէչէն պիր իլլէթ տիր: Հաթթա պի-
րինճի իքինճի տէրէճէտէ պիլէ եանընա կիրմէք
տէ, գօնուշմագտա վէ էլինտէ, տուտաղընտա
պիր եարա եօզ իսէ թուլմագտա, էօիմէքտէ
պիլէ թէհիլէք եօզ տըր: Իւշիւնճիւ տէվրէտէ

իսէ հիշ պուլաշմագ թէհիլէքսի եօզ տըր: Օ սէ-
պէպտէն էհալինին ֆիրէնկի սէսի իշիթտիլի կի-
պի տէհչէթէ տիւշիւպ գաշընմալարընտա վէ
սէվիլիւլիւլէքլինին խասթալըզընտա պիլէ օնու
թէրք էթմէլէրինտէ մանա եօզ տըր:

Ա. ՆԱԳԻՍԱՇԵԱՆ

ԳԱԼԻՓՕՐՆԻԱ ՀԱՅ ԱԻԵՏ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Գալիֆօրնիա միուլիւնը՝ պու սէնէ Մա-
յիսին 21տէն 23իւնէ միւսաւրժ Ուրբաթ, Շա-
րաթ վէ Կիրակի կիւնլէրի փէսէտինանըն Հայ
Ժող. ճէմիյէթինին միւսաֆիրի օլտու:

Միուլիւնըն ճէլսէլէրի փէսէտինանըն Պի-
րինճի Մկրտաւան քիլիսէսինտէ ազտ օլընտու,
իշպու մէճլիստէ փէսէտինա, Լօս Անկէլէս, Ֆը-
րէզնօ, Եդեմ, Բինկզպըրկ, Ֆաուլըր, Փարի-
լըր վէ Սան Ֆրանսիսգօտան, էլլի գատար չօ-
պան վէ մուրախխալար, միւլթէգաիտ երէց-
լէր վէ պունլարըն գատընլարը հաղըր պուլու-
նուպ, չու սօն րուպ ասը գարֆընտա Գալիֆօր-
նիատա թէէսի էտիլմիշ օլան Հայ Ժողովական
վէ Երիցական քիլիսէլէրինին աշվալը հաղըր-
տա միւլթէրէլէր ճէրէյան էյլէտի: Մէճլիստէ
վէրիլէն րափօրթլարտան անլաշըլտըղընա կէօ-
րէ պիր իքի իսթիսնա իլէ քիլիսէլէր պու սէնէ
գարֆընտա միւլթէրագըր պիր հալտա պուլուն
մուշ տըրլար: Իլք կիւնիւն ճէլսէլէրինտէ Միու-
լիւնըն թէշքիւթ վէ րափօրթլարընտան, հէմ
տէ փէսէտինա ճէմիյէթինին չօպանը Հայկ Ա-
տատուրեանըն րէսմի խօշամէտի խիթապընտան
սօնրա, Վեր. Ա. Երէցեան Գալիֆօրնիանըն Հայ
Աւետ. քիլիսէլէրինին իշտաշըղը վէ Միուլիւ-
նըն էհէմիյէթի» հաղըրտա պիր նուլթ գիրատ
էյլէտի:

Օլ կիւնիւն աղշամ ճէլսէսինտէ տէրունի-
տէ թէճէմիւ էտիլմիշ օլան քիլիսէնին չօպանը
Վեր. Ճ. Մ. Տիին «Ղարպըն Բրիսթիանլարը-
նըն Շարգըն Բրիսթիանլարընա օլան վաղիֆէ-
լէրի» հաղըրտա զայնթ պէլիլ պիր նուլթ ի-
րատ էտիպ, Լօզան ահտնամէսինին Ամէրիգա
հիւքիւմէթի թարաֆընտան գապուլ վէ թաստը
զընա գարշը փրօթէսթօ էյլէտի: Վէ պու փրօ-
թէսթօսընը, կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք պէօյիւք
վէ թէէսիլի օլան քիլիսէսի թարաֆընտան պա
թէլէղրաֆ Ամէրիգա սէնաթօսընա կէօնտէրտի:

Շարաթ սապահընտա էվվէլա միւլթէվէթ-

Փա Վեր. Ս. Պ. Եագուպեան, Վեր. Աւետիս Վարդանեան վէ Պրն. Յարութիւն Ասլանեանը զերբինէ զըսսա պիր խըտմէթ իճրա էտիւլի մուսթապաբէն թէրճէմէ ի հալլէրի վէրիւտի: Սօնրա, Միութիւնըն թէպչիր ի պէշարէթ իտա-րէսինին քեթիպի Վեր. Մ. Կ. Փափազեան Գէսապ քիլիսէսի հագգընտա իւմիտլի վէ ճէսա-րէթպախշ պիր րաիօրթ օգուտը: Պունունլա պէ րապէր Միութիւն շիմտիյէ գատար Գէսապ քի-լիսէսինէ վէրտիյի մատտի մուսթէթինէ տէ-վամ վէ օնա իլավէթէն տէ սէնէվի պէշարէթ թախսիսաթընըն պիր զըմընը Կովկաս Հայա-րը արասընտա պաշլանմըշ օլան թէպչիր ի պէ-շարէթ իշինէ հասր էթմէյէ գարար վէրտի:

Միութիւնըն 1926-1927 սէնէսի մէմուրլա-րը ինթիսապ օլունտու քի աթիտէթիլէրտէն ի-պարէթ տիր: Վեր. Արփիար Վարդանեան րէիս վէ Վեր. Վարդան Ամիրխանեան րէիս վէքիլի, վէ Վեր. Գասպար Ղազարեան վէ Պարոնայք Լեւոն Դատեմեան, Մ. Սիմոնեան, Մ. Քէն-տիկեան վէ Բենեամին Ճանճիկեան:

Շարաթ ազշամը Վեր. Հայկ Ատատուր-եան՝ «Թէվէրրիւս էթմիշ իտիյիմիզ միլլի խաս-սէլէրիմիզ» վէ Վեր. Մ. Կ. Փափազեան «Միլ-լէթիմիզ էֆրատընըն տիրայէթ, Ֆիրասէթ վէ եիւքսէք տէրէճէտէն օլան գապիլիյէթիլէրի» հագգընտա նութգլար իրատ էյլէտիլէր:

Կիրակի սապահը 1925-1926 սէնէսի դար-ֆընտա Միութիւնա րիյասէթ էթմիշ օլան Վեր. Յ. Ա. Գառթոգեան՝ սէնէվի վազը վէրմէսի ա-գապիլտէ Միութիւնըն զըտէմլի հովիլէրին-տէն Վեր. Սարգիս Տէվիրեան վէ Վեր. Յարութիւն Ֆիլեան Աշա ի Բապպանի սուֆրասընտա խըտմէթ էյլէտիլէր:

Կիրակի ազշամընտա Միութիւնըն սօն ճէլ-սէսինտէ՝ Յրէզնօնըն Հայ Երիցական քիլիսէ-սինին երէցի Վեր. Վ. Ամիրխանեան վէ Լօս Ան-կէլէսին Մասիս քիլիսէսինին հովիլի Վեր. Հ. Յ. Աշճեան իրատ ր նութգ էյլէտիլէր:

Միութիւն փէսէտինատա իլք տէֆա օլա-րադ թէճէմմիլ էթմիշ օլմասը միւնասէպէթիյ-լէ փէսէտինա ճէմիյէթի միւնասֆիրլէրի թալ-թիֆ էթմէք իւզրէ կէրէք հոգաբարձու ազալա-րը, կէրէքսէ տիկէր պիրատէր վէ հէմշիլէրէլէր էլլէրինտէն կէլէն խըտմէթի տիրիզ էթմէմիշ-լէր տիր:

ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

Փէսէտիմա, Գալիֆօրմիա

ՈՒՆՈՒՏՈՒԼԱՆ ՊԻՐ ՃԻՀԷԹ

Էրմէնի միլլէթիմիզի սիյասի նօգթատա իհ-եա էթմէք իշին պիւթիւն հայաթ վէ նագտ ու վագթլարընը սարֆ էտէնլէրի ալգըշ իլէ զիքը էտէրիզ: Կէլէճէք նէսլ տախի անլէրի զիքը էտէ-ճէք տիր:

Եէտի ալլըզ պիր Հայաստանըմըզ տօղտու. Ալլահ հըֆզ էյլէսին: Փէրաքէնտէ մուհաճիր միլլէթտաշլարըմըզ Հայաստանա եէրլէշտիր-մէք իւզրէ ճիւմլէ դայրէթ վէ ազէն սարֆ է-տէնլէրէ խալիս գալպ իլէ մէմնունիյէթ արզ է-տէրիզ:

Հայաստանըն տաղլարը, ըրմադլարը, թօփ րաղը, հավասը իպթիտատէն պէրրու այնի տիր, ամմա աճէպա Հայլար քէնտիլէրի այնի՞ մի տիր. եօզսա զէվալ վա՞ր մը տըր:

Ուզաղա կիթմէյէլիմ, սատէճէ Սիւրիատա սաքին օլան մուհաճիր Հայլարըմըզ կէօզտէն կէշիլէլիմ:

Սիյասի հալըմըզ պէլլի, տին տաիրէսինտէ տէ իֆլաս էթմէք եէրինտէ իզ: Տինի վէ միլլի իթթիհատ ճիհէթիլտէ յարանուանութիւնլար միյանէսինտէ Լուսաւորշական, Փրօթէսթանթ, Գաթոլիկ վէ Փըրգալար արասընտա հալա պա-րըշըզ պիլմէզ տիւշմէնլիքլէր վար տըր:

Իզթիսատի նօգթատա իշսիզլիք, փահալ-լըզ, փարասըզլըզ եիւզիւնտէն պինլէրճէ ֆա-միլեալար հաֆթալարճա աճ եաթըզ գալգըյօր:

Հէր թարաֆտա տիւշմէն: Կէօքտէն եէրէ պիր թաշ տիւշճէք օլա էվվէլ էրմէնինին պա-շընա տիւշիւյօր, ճիւմլէ թարաֆընտան պուղզ օլունան, սահիպսիզ, դաիֆ պիր միլլէթ օլ-տուզ:

Պու հալլար արասընտա ունուտուլան պիր շէյ վար, օ տա սըհէթ մէսէլէսի տիր: Վէրէմ, Ֆիրէնիկ իլլէթի, պէլ սօղուգլամասը (Ջիրմա-միզութիւն) տիզանթէրի (գանլը իսալ) ըօմա-թիզմ, պէյին, գալպ, պէօպրէկլէր վէ չօճուգ-լարա մախսուս խասթալըզլար, միլլի խանէմի-զին ալըըմադ իսթէմէյէն մուխրիպ ազալարը օլմուշլար տըր:

Իմտի է՞յ Ամէրիգայա, էվրօփայա վէ տիւն եանըն հէր թարաֆընա տաղըմըշ օլան սէվիլի-լի միլլէթտաշլար իմտատա եէթիլինիզ, ա-ճէլէ էթմէզ իսէնիզ Սիւրիատա օլան Հայլարըն խայրընը կէօրիւնիլզ: Պէօյլէ խասթալըզլար ի-

չինտէ օլան պիր միլլէթ նասը՝ պագի գալապի-
լի: Թիւրքէրին, Քիւրտէրին գըլըճընա, Տէր
Զօրլարա հաճէթ եօզ տըր: Էօլիւմ եագամըզ-
տան թուրմուշ տըր: Հայաստան թէշքիլ էթմէք
իսթէյօրըզ. լաքին նա՞սըլ Հայլար իլէ: Իշ պէօյ
լէ տէվամ էտէր իսէ պու խասթալըզլար եիւ-
զիւնտէն պիզէ պիր ազ սօնրա անՀայ Հայաս-
տան գալըր:

Պու հալ եալընըզ Սիւրիայա մախսուս տէ-
յիլ տիր: Ամէրիգատա, Էվրօփատա, Մըսըրտա,
Եունանիսթանտա վէ պիննէֆս Հայաստանտա
Հայլար արասընտա պու նէվ խասթալըզլար
արթմագտա տըր: Լիբանան, Մամըլթէյն վէ-
րէմ խասթալանէսի գօմիթէսինին Փիզանլըրէ-
ճալարընըն եանգօսու հալա գուլաղըմըզտա
տըր:

Րուհանի տաիրէտէ Քիթապ ը Մուգատ-
տէս, րէսալէլէր վէ զագէթալար էհալիմիզէ
թէվզի էտիլիօր: Լազըմ օլտուղը տէրէճէտէ
տէյիլ իսէ տէ, պազը տէրէճէ թէտարիք էտի-
լիօր:

Լաքին սըհէթ մէսէլէսինէ կէլինճէ զագէ-
թալարըմըզըն չօլլարը կուսակցութիւն տավա-
լարընտան պու մուհիմ մէսէլէյէ վագթ պու-
լամայօրլար:

Իմտի ճիւմլէ Դաշնակցական, Հնչակեան,
Ռամկավար վէ զայրի կուսակցականլարտան և
Տօթթօրլարտան, ճիւմլէ մէքթէպլիլէրիմիզտէն
վէ զէնկիլիլէրիմիզտէն մաթլուպըմը չու տըր,
ճիւմլէսի իթթիֆագէն Քիթապ ը Մուգատտէս
չիրքէթի կիպի պիր իթթիհատ թէշքիլ էթսին-
լէր, անլէր կիպի՝ զիքը օլունան վէ ախէր ճիւմ
լէ խասթալըզլարըն սէպէպիլին խէլաս իչիւն չա
րէլէրինի իզահ էտէն զագէթա, րէսալի վէ ա-
խէր վասըթալարը ճապա միլլէթիմիզէ թէվզի
էթսինլէր:

Ա՛հ, նասըլ թէշքիլէ իչինտէ իզ: Իչինտէ
պուլունտուղըմը թէշքիլէսին սէպէպիլին պի-
լէն եօզ պիլտիրէն եօզ, պու պապտէ մէվճուտ
օլան քիթապլարը սաթուն ալմագ իչիւն փարա
եօզ տըր. միլլէթիմիզին քէսէսի պօշ տըր. վա-
լիտէլէր չօճուզ պէօյիլթմէյի պիլմէտիքլէրին-
տէն Սիւրիատա ազիմ չօճուզ գըրղընը վար
տըր: Իմտի կուսակցութիւնլար, սօթթօրլար,
ալիմլէր, զէնկիլիլէր պիր իթթիհատ թէշքիլ է-
տէրէք չու միւհլիք տիւշմէն փէնչէսինտէն սէ-
ֆիլ վէ ճահիլ միլլէթտալարըմըզը խէլաս էթ-

մէք իչիւն անլէրին իմտատընա թէզ եթիչսին-
լէր: Եօզ իսէ Րուսիա ցարընըն սէօղիւ պիզիմ ի-
չիւն սահիհ օլուր. «Հայսըզ Հայաստան»:

Կ. Ա. ՀԱՍԻՍԵԱՆ

Թարապուլուս

ՄԻՒԹԵՆԵՎՎԻ

ՀԸՏՍՐՆ ԱԼԹՐՆՏԱՆ ԵՕԼ

Պու ազիմ շէհրտէ քիմսէ Փարգընտա տէյիլ
տիր քի տիւնեանըն էն պէօյիւք Հէնտիսէվի իճ-
րաաթլարընտան պիրի պաշա չըզարըմագ իւզ-
րէ տիր: Հըտսըն նէհրի ալթընտան Նիւ Եօրք-
տան Նիւ Ճէրզիյէ իքի միլ պօյունտա պիր օթօ-
մօպիլ վէ եայա եօլու եափըմագտա տըր: Պու-
նուն իսմինէ ինկիլիզճէ թիւպ, եանի պօրու
թէսմիյէ էտիյօրլար քի 13 ալագ 6 փարմագ
գուլթու օլուպ ուզունլուղու 9250 ալագ տըր:
90 ալագ տէրինտէ սույուն ալթընտան կէչիպ
500 պին միւքեաապ եարտա թօփրագ գազըմը
130 պին միւք. եարտա գօնգրիթ գուլլանըմը
վէ 115 պին թօնօ տէմիր իլէ իչինտէն գապլա-
նըմը տըր: Պու պօրունըն թէքմիլ տիվարլարը
պէյագ չանագլէ գապլանմը օլըպ պօյտան պօյա
էլէթթրիք ըշըզը իլէ թէնվիլ էտիլէճէք տիր:
Շէօյլէ քի կէրէք եայա կէչնլէր կէրէք օթօմօ-
պիլլէր կիւնտիւզ սօգագտա կէզէր կիպի կէզէ-
ճէքլէր տիր: Պու տէնիզ ալթը պօրույա թագէ
հալա վէրմէք իչիւն իքի Թարաֆտա խուսուսի
պաճալար վէ մաքընալար գօնուլմուշ տըր:

Պու պօրունտան կիւնտէ 46,000 վէ սէնէտէ
15 միլիօն օթօմօպիլ կէչէճէք տիր: Թունէլին
հէր իքի աղզընտա պէօյիւք գալապալըզ օլա-
ճաղընտան շիմտիտէն եօլար եափըլըպ իալահ
էտիլմէքտէ տիր: Նիւ Ճէրզի Թարաֆը եօլար
տար օլտուղունտան շիմտիտէն իքի միլիօն տօ-
լար մասրաֆ իլէ պիր պէօյիւք ճատտէ հազըր
էտիլիօր: Պուրատա կէրէք եանղըն կէրէք գա-
զա իչիւն թէտարիքլէր վէ գաչաճագ եօլար եա
փըլմը տըր: Հէր տաղիզէ 4 միլիօն միւք. ա-
լագ հալա օրայա թուլումպա իլէ վէրիլէճէք
տիր: Էվվէլա 29 միլիօն տօլար մասրաֆ թախ-
մին էտիլմիլ իսէ տէ 49 միլիօնա եթիլմիլ
տիր: Պու գատար աղիմ պիր իճրաաթ եափըլը
իքէն Նիւ Եօրք էհալիսի հիչ պիր շէյ կէօրմէ-
մէքտէ տիրլէր:

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Ժինէվտէ ումումի թէրք ի թէսլիհաթ իչիւն միւզաքէրէ էթմէքտէ օլան հիյէթ Ամէրիգալը-լար տախի պիրլիքտէ օլտուղու հալտէ պիր նէ-թիճէյէ կէլմէք տէյիլ իւմիտլի ատըմլար տախի ալամայօր: Զէմիյէթ ի Ագվամա տախի Պրա-գիլիա հիւքիւմէթինին իսթիֆա վէրէճէյինի ղաղէթալար եազըյօրլար: Սիանիա իսէ օրատա քի Մարքիզ Լիօն նամ միւհթէրէմ թէճրիւպէ-քեար աղա եէրինէ կէնճ պիր մուրախիսա եօլ-լամըլ տըր: Պունտան Սիանիանըն տախի չէ-քիլէճէյի անլաշըլըյօր:

Յունիս 20-25տէ Ծիգալօտա ումում Գա-թօլիք պէյն էլ միլէլ գօնկրէսի իճրա օլունա-ճադ: Փափա հազրէթլէրի թարաֆընտան Գար-տինալ Պօնգանօ վէ տիւնեանըն հէր թարաֆըն-տան Գաթօլիք եիւքսէք սընըֆ ռուհպանլար մու-րախիսա կէլիյօրլար: Պու Գօնկրէս մուգատ-տէս Պատարազ գիքրինէ օլուպ Գաթօլիքլէրին տինի հիսսիյաթընը թէչվիք մագսէտիյէ ագտ էտիլիյօր: Խըտմէթլէրին պիրինտէ 62,000 չօ-ճուգ, տիկէրինտէ 6000 մայրապետլէր վէ պիր պաշգասընտա 30,000 թալէպէ թէրէննիւմ էտէ-ճէք տիր:— Ծուէտ վէլիի ահտը վէ փրէնսէսի Ամէրիգատա սէյեհահաթ էթմէքտէ տիրլէր: Բէսմի տաիրէլէր օլան զիյարէթլէրի արասըն-տա իսթիյար էտիսընը տախի քէնտի իչ մա-հալինտէ զիյարէթ էթմիշլէր վէ ղայէթ թէք-լիֆսիզճէ գօնուղուպ էտիսըն պաղը եէնի քէչ-ֆիյաթը հազընտա անլէրէ մալիւմաթ վէր-միշ տիր:

Լօյտ ձօրն իլէ էսքուիթ արասընտաքի միւ-ճատէլէտէ Լօյտ ձօրն Մանչէսթըրտա պիր նութգ էտիպ ագատական ֆըրգասընըն էքսէրի-յէթլէ էմնիյէթինի գաղանմըլ տըր: Լօրտ Օգըս-Պօրտըն (էսքուիթ) մէքթուպը նէթիճէսինտէ էօյլէ զանն օլունտու քի Լօյտ ձօրն ագատական լար ըիյասէթինտէն տիւշէճէք եախօտ Յըրգա իքիյէ թագսիմ օլունաճադ տըր: Լօյտ ձօրն քէն տինէ մախսուս պէլաղէթ վէ գուվվէթի իլէ թէրք ի չէլալ հազընտաքի մէսլէյինի իղահ է-տիպ էքսէրիյէթի գաղանմըլ տըր:

Մըսըրտա Ջաղլուլ փաշանըն էքսէրիյէթ գաղանըպ հիւքիւմէթին պաշընա կէչէճէյի սը-րատա ինկիլիզ հիւքիւմէթինին շէտիտ պիր նօ-թա իլէ սէրպէսթի ի հարաքէթինի սազլայա-ճաղընը պէյան էթմէսի վէ Իսքէնտէրիյէյէ պիր

հարպ կէմիսի եօլլամասը իւզէրինէ եէնի Ջաղ-լուլ փաշա ֆըրգասընտա Ատլի եէկէն փաշա պաշ վէքիլ օլմուշ վէ գապինէյի թէչքիլ էյլէ-միշ տիր: — Սէրտարըն գաթլը իչիւն մագնուն 6 քիշինին Մըսըր մահքէմէսի թարաֆընտան սէրպէսթ պրազըլմասը ինկիլիզ հիւքիւմէթինի թահրիք էյլէմիշ տիր: Վէ պու պապտէ շէտիտ պիր նօթա վէրմիշ տիր:

Յրանսա պանգասընտա տէփօղիթ օլմուշ օ-լան ալթունը ֆրանգը տիւշմէտէն գուրթար-մագ իչիւն գուլլանըպ գուլլանմամագ մէսէլէսի մուհիմ միւճատէլէ սէպէպի իտի: Հիւքիւմէթ իլէ Յրանսա պանգասը արասընտա օլան պու միւպահասէ էնճամ ալթունըն գուլլանըլմամա-սը գարարը իլէ նէթիճէլէնմիշ տիր: Պէօյլէճէ պին միլիօն 700 պին տօլարլըգ ալթուն պանգա-նըն խազինէսինտէ գալաճադ տըր: Մօրկանտան իսթիգարալ էտիլէն 100 միլիօն տօլար տախի հա-լա գուլլանըլմամըլ տըր: Հիւքիւմէթ ֆրանգը գուրթարմագ իչիւն ախէր եօլլար տիւշիւնիւ-յօր, եանի իտիալաթը էքսիլթմէք, շէօյլէքի խարիճէ փարա կիթմէսին վէ տախիլտէ սար-ֆիյաթը տախի էքսիլթմէք եօլլարընը տիւշիւ-նիւյօր: Պու մագսէտ իչիւն խուսուսի պիր գօ-մօսիօն թային օլունմուշ տըր: Ինկիլթէրա պանգասընտաքի ալթուն տէփօղիթի 718 միլիօն տօլարլըգ իմիշ, Նիւ Եորք իհթիյաթ պանգա-սը տէփօղիթի 982 միլիօն տօլար իմիշ: Հալ պէօյլէ իքէն ֆրանգըն տիւշմէսինին էօնիւ ալը-նամայօր: Յրանսա, իթալիա վէ Պէլճիգա իւ-չիւ պիրլիքտէ պիր թէրթիպ եափըպ փարալա-րընըն գըյմէթինի արթըրմագ տիւշիւնիւյօր-լար: Անճադ իթալիա վէ Պէլճիգա Փարիզտէ տահա սապիթ պիր գապինէ կէօրմէք իսթէյօր-լար, էօյլէ պիր գապինէ քի հիշ տէյիլ 6 այ էօմրիւ օլտուն:— Յրանսանըն Ամէրիգայա պօր-ճը մէսէլէսի տախի Ուօշինկթընտա սըրալանտը իսէ տէ Յրանսա մէճլիսի գապուլ էթմէյէճէք կէօրիւնիւյօր: Օնլար Ալամանիանըն թէէտիյէ էթմէսինի շարթ գօյմագ իսթէյօրլար: Եանի Ա-լամանիա պիղէ վէրի իսէ պիղ տէ սանա վէ-րիրիզ տէմէք իսթէյօրլար:— Փարիզ վիւքէլա մէճլիսինտէ հարպիյէ նազըրը Փէնլէվէ պէյան էյլէտի քի Յրանսըգ ասքէրլէրի Սալիաթը գապլ էթմիշլէր տիր: Պուրասը Սուլթան Աթ-րաշըն միւհքէմ մէրքէգի վէ փալթալաթ օլուպ Տիւրքիլէրին էն մուհիմ նօթասը տըր:— Պէյ ռութտան Նիւ Եորք թայմագ եազըլտըղընա կէօ

րէ Սիւրիա տա սուղը թէգարրիւր էթտիւրմէք իչիւն 20,000 ասքէր տահա լազըմ տըր: Ֆրանսըզլարըն Սուլտանի վէ Սալիսատ տէնիլէն գուվլէթի մէվգիլէրի զապթ էյլէմէսի ասքէրի պէօյիւք մուվաֆֆադիյէթ տիր, լաքին հալա իսեանըն պէլինի գըրամամըլ տըր: Շիմտի Սիւրիա 30,000 Ֆրանսըզ ասքէրի վար տըր քի 20 պինի Սուլթան Աթրաշ իլէ օղրաշըյօր, պագի 10 պինի թէքմիլ մէմլէքէթի զապթ էթմէյէ քեաֆի տէյիլ տիր: Մ. Ժիւվինէլ միւլալիմ վասըթալարա միւրաճաաթ էտիպ՝ շիմտիյէ գա տար թէտաֆիի հարպ էյլէտի շիմտի Փարիզտէ ֆազլա գուվլէթ իսթէյիպ պու ասըլարը թէմիլ լէմէք եօլունու թուլթաճագ տըր: Մարօզ հարպը պիթմիշ օլտուղունտան 20 պին ասքէր գօլայճա կէթիլիլէպիլիւր:

Մարօզտա Սփանիա միւնթագասընտա օլան Ձէչուան չէհրինէ Ուլտֆար րիասէթի ալթընտա պիր գապիլէ հիւճմ էտիպ օրտաքի Րիֆլէրի գաթլ էյլէմիշ վէ Րիֆ վալիսինի էօթուրմիւշ տիր: Թանճէր վէ Մարօզ մէսէլէսի պէյն էլ միլէլ պիր մէսէլէ օլաճագ տըր վէ իհթիմալէն պիր գօնֆէրանս եափրլաճագ, իթալիան զազէթալարը «Աֆրիգանըն չէմալի գըսմը մէսէլէսին տէ պիգիմ տախի տէյէճէյիմիլ օլմալը» տէյօրլար: Պու մէսէլէ չօգ մուհիմ տիր, զիրա ինկիլթէրա ձիպրալթարա եազըն պու հէվալիտէ հիշ պիր թէպտիլաթ գապուլ էթմէյէճէք տիր:

Ալամանիատա էն մուհիմ մէսէլէ սապըգ իմփէրաթօր վէ գըալ խանէտանընըն էմլաք վէ էմվալընը զապթ էտիպ էթմէմէք մէսէլէսի տիր: Սօսիալիսթլէր վէ Գօմմիւնիսթլէր զապթ էթմէք թարաֆտարը, Նասիօնալիսթլէր իսէ մուխալիֆ տիրլէր: Պունուն գարարը իչիւն էհալիտէն րէյ թօփլանմագտա իտի: Պու սըրատա րէիս ի ճիւմհիւր Հինտէնպուրիլըն պիր մէքթուպը նէշը օլունտու: Հինտէնպուրիլ եազըյօր քի, «Պու էմլաքը զապթ էթմէք տէյիլ եալընըգ օ խանէտանա գարշը նանքէօրիւք տիր, իլլա տէօլլէթին էսասը օլան թէմէլլիւք հազընա տարպէ վուրմագ տըր: Պու վագաա սիյասի օլմագտան զիյատէ ալալագի տիր: Մէմլէքէթին էն զիյատէ գանուն վէ հուգուգը շախսիյէյէ րիայէթ էտէճէյի սըրատա պու հարաքէթ չօգ խաթա օլուր, լաքին էհալիմիլին հիսսիյաթ վէ սատագաթընտան էմին իմ»: Պու մէքթու-

պուն նէշը օլունմասը Սօսիալիսթլէրին 20 միլիօն րէյ թէմէին էտէճէլէրի շու սըրատա փէք պէօյիւք պիր տարպէ օլմուշ տըր վէ չօգլարը պունուն նէշընտէն Հինտէնպուրիլըն խապէրի եօգ տէյու իտտիա էտիյօրլար: Հալ պու քի րէիս տօղրուտան միւտախէլէ էթմէք հազըգը օլմատըզընտան տօլայըտան թէէսիր էթմէք իսթէմիշ տիր:

Բուսիանըն Ասիա գըսմընտա թիւրքիսթան վէ Աֆղան հուտուտարընտա 1918տէն պէրրու Սօլիէթ հիւքիւմէթինէ գարշը իսեան վէ հարպ տէվամ էթմիշ իտի: Պուխարա էմիրի վէ սաիր թիւրքմէն րէիսլէրի Աֆղանիսթանա գաշմըլար իտի: Էնվէր Փաշա տախի պիր վագըթ պու թիւրքմէնլէրէ գլաղուզլուգ էտէրէք անլէրտէ միլլի հիսսիյաթ վէ Բուսիայա գարշը ատալէթ ույանտըրարագ հարպ էյլէտի իսէ տէ էնճամ օրատա վուրուլուպ վէֆաթ էյլէտի վէ ախէր պիր Ասիա միւսլիման իմփէրաթօրլուգու թէշքիլ էթմէք րույասը պէրհալա օլտու: Շիմտի Բուս հիւքիւմէթի աֆլը ումուճի նէշը էտիպ թիւրքիսթանտա սու գանալարը աշմասը իլէ ճիւմլէ ասըլար վէ գապիլէլէր թէսլիմ օլմագտա տըրլար:

Մուսուլ մէսէլէսի հազընտա օլան ահտնա մէ ինկիլթէրա իլէ գարարաշտըրըլըպ էնգարէ մէճլիսինէ կէթիլիլմիշ տիր: Միւպահասէ 5 սաաթ տէվամ էթմիշ, ահտնամէ ալէյհինէ չօգ սէօլլէր սէօյլէնիլմիշ: Թէվֆիլ Բիւշտի Պէյ փէք չօգ իգահաթլար վէրտիքտէն սօնրա էնճամ իսմէթ փաշա քէնտիսի տախի սէօյլէմիշ տիր: Ահտնամէ գապուլ օլունմագտա թիւրքիա տաիմա օրատա ասքէր սագլամաղա մէճպուր օլաճագ իտի վէ իհթիմալէն պաշգա թարաֆտան կիւնլիւք չըգաճագ իտի: Էնճամ 2 րէյէ գարշը 143 րէյ իլէ գապուլ օլունմուշ տըր: Նիւ Եօրթ Թայմ գազըյօր քի Մուսօլիսինին մէսլէքի վէ իթալիա Եունան հիւճիւմիլ իհթիմալի պու մէսէլէյէ գօլայըգ վէրմիշ տիր: Թիւրքլէր հէր թարաֆտա միւնագաատա գալաճագլարընա էվլէլա Ֆրանսա իլէ Սիւրիա հուտուտը մէսէլէսինի հալլ էյլէտիլէր, շիմտի տէ ինկիլթէրա իլէ Մուսուլ մէսէլէսինի հալլ էտէրէք իքի տօսթ գազանմըլ օլտուլար: Մուսուլ կազ եաղլարը թիւրքլէրին էլինտէ չօգ պիր խայր էթմէյէճէք իտի: Պու եօլ իլէ Մուսուլ հէվալիսինտէ չըգան կազ եաղընըն եիւգտէ օնը թիւրքիայա աիտ օ-

լաճազ վէ հոռոտութեան Պրոքսէն խաթիւն օլուպ Մոսկով վէ էթրաֆը Իրազա թէրք օլունաճազ տըր: Իքի թարաֆտան թային օլունմուշ պիր գոմօսիօն հոռոտութեան 6 ալա դատար թային էտէ-ճէք. հոռոտութեան Իքի թարաֆընտա 75 քիլօմէթ րօ եէր առքէրիճէ պի թարաֆ օլաճազ. պու ա-բազիտէ պուլունան էհալի իսթէրլէր իսէ թիւրք թէպաալըղընը գապուլա ազատ օլաճազլար տըր: Թիւրքիա փարայա արազիտէն զիյա տէ միւհթաճ տըր: Թիւրք հիւքիւմէթի գարար էթ-միշ տիր քի Սիւրիա հոռոտութեան շաքիլիք է-տէն չէթէլէրէ էմվալը մէթրոքէտէն հիսսէ վէ րիպ օնլարը իսքեան էթտիրսին, պու եօլ իլէ թիւրքիա վէ Սիւրիա հոռոտութեան րահաթ էտէ-ճէք էմվալը մէթրոքէ հիսապընա:— Ինկիլիզ սէֆիրի էնգարէտէն չըգարքէն ախէր պիր նօ-թա տահա վէրմիշ տիր, չէօյլէ քի էյէր մուա-հէտէ իճրայա գօնուլտուգտան 12 ալ սօնրա թիւրքիա քէնտի կազ եաղը հիսսէսինի սաթմազ իսթէր իսէ Իրազ հիւքիւմէթինէ խապէր վէրմէ-լի տիր. վէ Իրազ հիւքիւմէթի 30 կիւն գարֆըն տա 2½ միլիօն տօլար վէրէճէք տիր:— Էնգա-րէ մէճլիսինտէ պաղը մէպուսլար Եհհոտիլէր ալէյհինէ շէտիտ լիսան գուլլանըպ պուլար պի զիմ իչիւն թէհիլէք տիրլէր վէ էօնիւնիւ ալմա-լը իզ տէյու նութզ էթմիշլէր տիր: Թիւրքիա-տա զայրի միլլէթլէրին քիմ օլուրսա օլուն, զէնկին օլմասը պիր խըյանէթ սալըլըր:— Կէօ-պէն տրէթնօթը քի հարպ զէմանընտա սազաթ օլմուշ խտի թամիր օլունմուշ օլուպ թիւրք Ֆիլօսընըն գօմանտան զըրհըսը օլաճազ տըր Եալմուզ իսմի իլէ:— Իրազ իլէ թէարրիւզ էթ-մէմէք ահտնամէսի օրատա պիր Քիւրտիսթան թէշքիլի գօրգուսընը տէֆ էթմիշ տիր:— Այնի ահտնամէ Աճէմիսթան իլէ տախի իմզալանա-ճազ տըր քի օրատաքի Քիւրտլէր տախի պէօյ-լէ պիր թէշէպպիւս եափմասընլար:— Իսթիզ-լալ մահքէմէսի Տիյարպէքիլէ կիթմիշ տիր. սօն Քիւրտ իսեանընտան միւթթէհիմ պին դա-տար Քիւրտլէրին մուհաքէմէսինէ պազաճազ տըր:— Գայսէրիտէ պէօյիւք պիր պալօ օլմը վէ վալի հարէմի իլէ հազըր պուլունմուշ տըր:— Անատօլու շմէնտըֆէրի գուլմփանիսը իլէ հիւ-քիւմէթ արասընտա միւղաքէրէ պաշլամը տըր: Հիւքիւմէթ խաթիւն թամիրինէ, եէնի վալիօն վէ լօգօմօթիվլէրէ չօզ մասրաֆ էթմիշ օլուպ խաթիւն սաթուն ալմազ իսթէյօր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Սթանպօլտա եէնի Քաղաքական Ժողով ին-թիխապ օլունմուշ տըր: Ա. Մաղաքեան, Ա. Արսլանեան, Գ. Գայսէրիեան, Կ. Խաչատուր-եան, Յ. Այճեան, Տէրունի, Գարազօզ վէ սա-իրէ ինթիխապ օլունմուշ տըրլար: Թիւրք զա-զէթալարը Հայլարըն եալընըզ Լօզան ահտնա-մէսի ագալիյէթլէրէ ախտ պէնտտէն վազ կէշ-մէլէրի քեաֆի տէյիլ, Պատրիարքարանտան իշ-լէրի թէքմիլ ալըրմալը տէյու իտտիա էտիյօր-լար: Տօզթ. Եաղուպեան զազէթա մուխպիրլէ-րինէ պիզ Հայլար թէքմիլ թիւրք օլմազ վէ թիւրք եաղաճազ իսթէրիզ տէմիշ տիր: Թիւր-քիատա էճնէպի վէ զայր ի միւսլիմ մէքթէպ-լէրտէ օգունաճազ քիթապլար մէարիֆ նազա-րէթինտէն թային օլունաճազ: Օ քիթապլարտա թիւրքիանըն կէշմիշ վէ հալը հազըրընա ախտ հիշ պիր Փէնա շէյ պուլունմայաճազ իմիշ:— Յուլիա 30տա Մինաս Զէրազըն 60 սէնէլիք միլլի խըզմէթի Յորեւեանը Նիւ Եօրքտա իճ-րա օլունաճազ տըր:— Գանատա հիւքիւմէթի ճօրճթաունտաքի որբանոցըն 90 շայրտլէրի իւզէրինէ 10 տահա կէթիլիմէսինէ իզն վէրմիշ օլուպ, հէր որբըն կէլմէսի իչիւն լազըմ օլան 100 տօլարտա 1000 տօլարըն թօփլանմասը ի-չիւն Տիթրօյթտա պիր գօնսէրթ վէրիմիշ տիր: Պու միւնասիպէթլէ 15 որբլար կէլմիշ օլուպ օն-լար Ամէրիգա միլլի մարշընը, Բամբ Որտտան, Մայր Արաֆսի վէ սաիր երգլէր թէրէննիւմ էյ-լէմիշլէր տիր: Հասըլաթ 1500 տօլար օլմուշ տըր:— Եահվէրտեան Եունանիսթանա կէլմիշ օլուպ՝ սանաաթքարլարտան եէնի պիր զաֆի-լէ Հայաստանա եօլլաճազ տըր: Բարեգործա-կան օն պին տօլար եօլլամըշ տըր պու հիճրէթ իչիւն:— Լօնտրատան Լօրտ Մէյըրզ Փընտ Հա-յաստան հիւքիւմէթինտէն 500-600 տէսիաթին արազի թալէպ էթմիշ քի եէնի մուհաճիրլէր ի-չիւն ուֆազ էվլէր եափըպ օնլարա չիֆթ ալէթ լէրի վէրսին:— Մեսրոպ Արքեպս. վէ Յուլհ. Խան Մասէհեան Աճէմ շահընըն հուղուրընա չը-գըպ Կաթողիկոսըն Կոնդակընը թագտիմ էյլէ-միշլէր տիր: Քէզա պաշա շէհր վէ վիլայէթ-լէրտէն կէլէն Հայ մուրախիսալար տախի հու-ղուրա գապուլ օլունմուշլար տըր:— Երգակօ-տաքի Հայ Աւետ. Քիլիսէ կէլէճէք սէնէտէ Հա-յաստանտաքի Ինճիլի Քիլիսէլէրէ \$1200.00 ի-անէ էթմէյէ վատ էյլէմիշ տիր:— Նիւ Եօրք վէ

Փրօզիտէնս Հայ Աւետ. Գիւղիսէլէր՝ մուհաճիր-
լէրին արասընտա պիրէր մանկապարտէզ վէ նա-
խակըթարան իտարէ էթմէք իշիւն իւշէր երեւ
տօլարտան զիյատէ իանէ էթմէյէ վատ էթմիշ-
լէր տիր:— Պու սէնէ Հայ Աւետարանչականըն
հէյէթ ի իտարէսի աթիտէքի ազալարտան իպա-
րէթ տիր:— Մր. Փիւշման՝ ըէիս, Վեր. Պէն-
նէեան, ըէիս վէքիլի, Մր. Հ. Թէլֆէեան, սան-
տըքեան, Վեր. Պետիկեան, քեաթիպ վէ Պրն.
Մուշեղեան, Վեր. Գալայճեան վէ Վեր. Գրի-
գորեան ազա:— Փասատինա վաըղը Վեր.
Հայկ Ատատուրեանըն եէնի մէմուրիյէթինէ միւ
ֆարազաթը միւնասէպէթիյէ Հայ Աւետ. ճէ-
մասթ անըն շէրէֆինէ պիր զիյաֆէթ վէրիպ ա-
նա կիւղէլ պիր Համատան խալըսը թագտիմ էյ-
լէմիշլէր տիր:

ԻԱՆՏԷԼԵՐ

Եէթմէին Կանանց Օժանդակ Ընկերութիւ-
նը թարաֆընտան Տիկ. Կ. Ճէնանեան \$65.00
կէօնտէրմիշ օլարազ պու մէպլաղըն \$10.00ի
Պէյրութ Մամէլթէյն խասթախանէսինէ,
10.00ի Աթինատա վէրէմիլէրէ, 10.00ի Պէյ-
րութտաքի վէ 5.00ի Աթինատաքի մուհաճիրլէ-
րէ վէ 30.00ի Սիւրիատաքի եէթիմխանէյէ իա-
նէ էտիլմիշ տիր:

Փաթաթէս փաթաթը.— Վեր. Ե. Հատիտ-
եան Քէմփլէրտէ փաթաթէս թէվզի էթմէքի-
յին միւհաճիյնէ նէ գատար պէօյիւք պիր խըտ
մէթ օլաճաղընը եազմըշ իտի: Պու քէրրէ օ
մագսէտ իշիւն Սիւրաքիւստէն աթիտէքի իանէ-
լէր կէօնտէրլիմիշ տիր:— Տիկ. Ա. Միսիրլի-
եան \$3.00, Տիկ. Այգուլնի 1.00, Այանեան Փա-
միլիատը 1.50, Տիկ. Վ. Ապահեան 50 սէնթ,
Տիկ. Ֆէրահեան 50 սէնթ, Տիկ. Սաչատուր-
եան 1.25, վէ Տիկ. Տիւլկէրեան 25 սէնթ:

ԱՐԱՆԸԼԸՅՈՐ

Պրն. Գրիգոր Կէնճեան ասլէն Ատանալը,
քէմանիսթ, 1925 Յուլիստէ Երուսաղէմտէն
Պրազիլիայա կիթմիշ իսէ տէ եէտի այ տըր հիշ
պիր խապէր ալընամամըշ օլտըղընտան՝ պիլէն-
լէրին Նիկոսիատա ձիւմաա պաղարընտա Նօ.
37տէ պիրատէրի Արրահամ Կէնճեանա պիւտի-
մէլէրի մէրճու տըր:

Օրի. Փաշտեան (Ֆիլատէլֆիա) պիրատէ-
րի Համբարձում Սարգիս Փաշտեանըն նէրէտէ
օլտուղընը պիլմէք իսթէր: Թալաս մէքթպիւն-
տէն Ատանայա թէհճիր էտիլմիշ իտի: Մէրգու-
մէնին էտրէսի:—

47 N. Dewey St.

Philadelphia, Pa.

Ատիեամանլը Սաթուր թէրզի Սաչօեան քէն
տի օղլու Մօնօֆար Տէր Մանուկեանըն նէրէ-
տէ օլտըղընը պիլմէք իսթէր: Հէմշիթէսի Լու-
սիա տախի սաղ տըր: էտրէս:—

Rev. Pere Kourken Tashjian

Armenian Church,

Hama, Syria

Մալաթիալը Սեդրակ Տ. Դաւիթեանըն զէվ
ճէսի Հայկուհի Տ. Դաւիթեանըն դայըն փէտէրի
Ատանալը Պետրոս Գիրիշճեան արայօր: Կէշն
սէնէյէտէք Տիթրօյթտա իմիշ: էտրէս:—

Armenian Hospital,

Mina Tripoli, Syria

Շամտա՝ Յարութիւն Գրիգորեան, եէկէնի
Աւազ Համիտեանըն նէրէտէ օլտուղընը պիլմէք
իսթէր: Ատրէս:— Care of Gazarian,
7 Rue Sandjakdar, Damascus, Syria

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ.—

Ամէրիգատա Հայ Աւետ. լաթըն Միւսթազ-
պիլի

Հայ Աւետ. Շարգի Միւսթիւն Մէնիսի

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Ալլաիլըն Իսթէտիյի Ինթիպահ

Վեր. Մ. Անթօնէ

ՐԱՀՆԻԻՄԱՆԸՆ ՄԻԻՍԱՊԱԳԱՍԸ.—

Նիշիւն Միլլէթիմիք Հէր Սէնէ վարդանանց

Տօնընը Թուրար Գ. Հ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—

ՂՈՂՁՈՒԿՈՂ. ԿՕՏ

Վճլլկ կցվմգ

Գալիֆօրմիա Հայ Աւետ. Միւսթիւն

Վեր. Հ. ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

Ունուտուլան Պիր ձիւէթ

Վեր. Կ. ՀԱՍԷՍԵԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻ.—

Հըտաթն Ալթընտա Եօլ

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ